

1. DENEME SINAVI

1.

Kuraklık	→	Kavram
Ormanların azalması yağmurun azalmasına neden olur.	→	Olgu

Buna göre kavram ve olguyu kullanarak aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ormanlar kesilerek ülke ekonomisine kazandırılmalıdır
 B) Kuraklık teknolojik imkânlarla ortadan kaldırılabilmektedir
 C) Ormanlar birçok canlıyı içinde barındırmaktadır
 D) Ormanların azalması yağmur yağışlarını azaltırken kuraklığı ortaya çıkarır
2. "Bir araştırmanın hangi yönde ilerleyeceği basamağında belirlenir."
 Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?
 A) Kaynak tarama
 B) Katalog tarama
 C) Hipotez sunma
 D) Rapor yazma
3. Aşağıdakilerden hangisi Anayasanın değişmez hükümlerinden değildir?
 A) Seçmen yaşı
 B) Devletin şekli.
 C) Cumhuriyetin nitelikleri.
 D) Devletin resmi dili
4. **AHMET CEM:** Kurtuluş Savaşı Türklerde bağımsızlık anlayışını güçlendirmiştir
ADNAN: Çanakkale Savaşı ile Türklerin bağımsızlığa verdiği önem dünyaya gösterilmiştir
EMRE: TBMM'nin açılmasıyla Milli Egemenlik gerçekleşmiştir
AYLA: Savaş bana göre çok kötüdür
 Bu açıklamalara göre Ahmet Cem, Emre, Adnan ve Ayla'dan hangisi görüş belirtmiştir?
 A) Ahmet Cem
 B) Emre
 C) Adnan
 D) Ayla
5. Bilimsel araştırma yaparken özelden genele gitme yöntemine ne denir?
 A) Tümevarım
 B) Tümdengelim
 C) Deney
 D) Faraziye
6. İnsanların köylerden şehirlere göç etmesinin nedeni tarımda makine kullanımının artmasıdır." şeklindeki bir genelleme her zaman doğru olmayabilir, insanların daha iyi yaşama, sağlık ve eğitim olanaklarından yararlanma düşüncesi de köylerden şehirlere göç etmelerine neden olabilir.
 Öğretmen, söyledikleriyle aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemektedir?
 A) Şehirlerde sorunların arttığını
 B) Olayların çok boyutlu olduğunu
 C) Köylerde yoksulluğun arttığını
 D) İnsanların her olaya farklı tepkiler verdiğini
7. Görüş: Kişilerin herhangi bir konu hakkındaki fikir ve düşünceleridir.
 Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir görüş ifadesi olamaz?
 A) Fenerbahçe, en başarılı futbol takımımızdır.
 B) En zor ders Fen ve Teknoloji dersidir.
 C) Türkiye'nin en güzel şehri Antalya'dır.
 D) Ankara, Türkiye'nin başkentidir.

8. Bir gazetede yer alan habere göre İstanbul'da çıkan bir yangında birçok ahşap ev yanarak kül olmuş ve İtfaiye yetkilileri park yasağı olan caddeye otomobillerinin park edilmesi yüzünden itfaiye aracının bu caddeden geçemediğini ve yangına zamanında müdahale edemediğini söylemiştir.
 Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
 A) Ay da bir gazete okunmalıdır.
 B) Kişilerin yasaklara uymamaları sorumluluklarını yerine getirmemeleri önemli sorunlara ortam hazırlamıştır.
 C) İstanbul'da ahşap yapılar yaygındır.
 D) Gazete haberleri doğruları yansıtmayabilir.
9. Aşağıdakilerden hangisi olguya örnek olarak gösterilemez?
 A) Savaşlar ülkelerin ekonomilerini etkilemektedir.
 B) Evlerde kalitesiz yakıtların kullanılması hava kirliliğine neden olmaktadır.
 C) Türkiye'nin en güzel gölü, Van Gölü'dür
 D) Türkiye'nin en kalabalık şehri İstanbul'dur.
10. Aşağıdakilerden hangisi demokrasi ile bağdaşır?
 A) Zümre hâkimiyeti.
 B) Hürriyet ve adalet
 C) Erkeğin kadından üstün tutulması.
 D) Kraliyet ailesinin varlığı.
11. Herkes tarafından doğru kabul edilen anlaşılabilir ve ispatlanabilir bilgilere olgu denir.
 Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir olgu cümlesidir?
 A) Ankara'da havaalanı vardır.
 B) Bence Rusya yaşanacak bir ülke değil.
 C) Tahminime göre Fenerbahçe bu maçı kazanır.
 D) En güzel renk kırmızıdır.
12. Şüphesiz günlük hayatta birçokumuz karşılaştığımız sorunlarla ilgili bir takım ön bilgilere sahibizdir. Böylece bilimsel tahminlerde bulunabiliriz. Örneğin; "sanayi tesisleri büyük şehirlerde neden kent içinde kalmıştır?" sorusuna "iş bulmak amacıyla köyden kente yapılan göçler olduğu" cevabını verebiliriz.
 Yukarıdaki paragrafta anlatılanlar bilimsel araştırma basamaklarından hangisine aittir?
 A) Raporlaştırma
 B) Kanıt toplama
 C) Varsayımlarımız
 D) Konu belirleme
13. Bir kurumda istek ve şikâyetlerimizi ilettiğimiz yazılı belge aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Anayasa
 B) Kanun
 C) Dilekçe
 D) Olgu
14. Tüketici Hakları Derneği'ne çeşitli sorunlardan dolayı başvuran binlerce kişinin sorunlarına çözüm bulunmuştur.
 Buna göre
 I. Birçok tüketici haklarını aramıştır.
 II. Yasal yollardan çözülemeyen sorunlarda şiddete başvurulmalıdır.
 III. Tüketici sorunları yasal yollarla çözülmüştür.
 Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?
 A) I – II
 B) I – III
 C) II – III
 D) I – II – III
15. Aşağıdakilerden hangisi Sosyal Devlet anlayışına uyar?
 A) Temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan engelleri kaldırmak
 B) Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak
 C) Vatanın bölünmez bütünlüğünü korumak.
 D) Bağımsızlığı korumak.

16. I. Bence tiyatro, sinemaya göre daha eğlencelidir.
II. Bugün okullar tatil edildi
III. Ülkemizin en yüksek dağı Ağrı Dağı'dır

Orhan

Yukarıda Orhan'ın konuşmalarından olay, olgu, görüş olarak doğru şekilde gruplandırılması aşağıdakilerden hangisinde doğru şekilde verilmiştir?

	Olay	Olgu	Görüş	
A)	I	II	III	C
B)	II	I	III	
C)	II	III	I	
D)	III	I	II	
17. Türkiye'de bulunan aşağıdaki kurumlardan hangisinin bir bilim yuvası olduğu söylenebilir?
A) Ankara Dil, Tarih ve Coğrafya fakültesi
B) Türkiye Zirai Donatım Kurumu
C) Sosyal Sigortalar Kurumu
D) Esnaf ve Sanatkarlar Odası A
18. Satın aldığımız bir eserin, sahibinin haklarını korumak, hak ve görevlerimizdendir.
Bu görevi yerine getirmek için aşağıdakilerden hangisini yapmalıyız?
A) Maliyetine bakmalıyız
B) Bandrollü olup olmadığına bakmalıyız
C) Büyüklüğüne bakmalıyız
D) Dayanıklılığına bakmalıyız B
19. Sorumluluk, kişinin davranışlarının sonuçlarını üstlenmesidir.
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi okuldaki sorumluluklarımız arasında yer almaz?
A) Derslere zamanında girmek
B) Okul eşyalarını özenle korumak
C) Eğitsel kulüplerde görev almak
D) Verilen ödevleri düzenli yapmak C
20. Sosyal bilgiler dersinin amaçlarından biri de Türk kültürünü ve tarihini oluşturan temel öge ve süreçleri kavramadır,
Buna göre,
I. Türk tarihinin zenginliklerini anlatmak,
II. Türk kültürünün zenginliklerini ortaya koymak,
III. Her zaman savaşmayı teşvik etmek
Durumlarından hangileri sosyal bilgiler dersinin amaçlarından değildir?
A) Yalnız I
B) I – III
C) I – II
D) I – II – III C
21. Çevre kirliliği günümüz sorunlarından bir tanesidir. Özellikle son yıllarda görülen iklim değişiklikleri, devletleri bu konu ile ilgilenmeye yöneltmiştir. Ülkeler bu konuda yasalar çıkartarak toplumların bu konuya daha duyarlı olmalarını sağlamaya çalışmaktadır.
Yukarıdaki paragrafa göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?
A) Çevreyi temiz tutmak, toplumların sorumluluklarındandır.
B) Çevre kirliliği önemli bir sorundur.
C) Devletler, çevre ile ilgili bazı kurallar getirmişlerdir.
D) Her ülke çevre kirliliğine karşı aynı duyarlılığı gösterir D
22. Aşağıdakilerden hangisi, Sosyal Bilgilerin özelliklerinden değildir?
A) Bilimseldir.
B) Özneldir.
C) Tutarsızdır
D) Genelleyicidir. C

23. Aşağıda verilenler;
➤ Kıyı balıkçılığının artması
➤ Denizlerin ve kara içlerindeki suların kirletilmesi
➤ Modern aletlerin kullanılmaması
➤ Mevsimsiz avlanma
➤ Av yasaklarına uyulmaması
Verilen bilgiler doğrultusunda aşağıdaki olgulardan hangisine ulaşabiliriz?
A) Kıyılarımızdaki balık miktarında artma olur.
B) Tatlı su balıkçılığının önemi azalır.
C) Balıkçılıkla uğraşanların sayısı artar.
D) Türkiye'de, balıkçılığın gelişmesi engellenir, D
24. Aşağıda verilenler;
➤ Avrupa'ya gidecek 33 gençten tarih öğrenimi yapacak üç öğrenci ile görüşmek istediğini söyledi. Dolmabahçe Sarayı'nda bir saat kadar görüştüğü bu gençlere, Türk tarihini ayrıntılı incelemelerini emir buyurdu.
➤ Aralarında tarihçi, arkeolog ve dil bilimcilerin de bulunduğu Avrupa'dan kaçarak Türkiye'ye sığınan bilim adamlarına kucak açtı.
Atatürk'ün bu uygulamaları, aşağıdaki bilim dallarından hangisini geliştirmeye yöneliktir?
A) Matematik
B) Sosyal bilimler
C) Dini bilimler
D) Fen Bilimleri B
25. Aşağıdakilerden hangisi trafik kazalarının önlenmesinde devlete düşen görevlerden biri değildir?
A) Trafik cezalarının artırılması
B) Trafik levhalarının ve ışıklarının çoğaltılması
C) Trafik ile ilgili eğitime önem verilmesi
D) Uykusuz ve alkollü trafığe çıkılması D
26. Aşağıda verilenler;
I. Türk milletinin dili Türkçedir.
II. Türk dili dünyada en güzel, en zengin ve en kolay dildir.
III. Bence dünyada sadece Türk dili konuşulmalıdır.
Yukarıda verilen parçada numaralandırılmış sözcüklerden hangileri görüştür?
A) Yalnız I
B) II – III
C) I – II
D) I – II – III B
27. Aşağıdakilerden hangisi Türk Milleti'nin geçmişini araştıran, bulduğu sonuçları yayımlayan ve Atatürk tarafından kurulmuş olan kurumdur?
A) Türk Dil Kurumu
B) Türk Tarih Kurumu
C) Tarih Vakfı
D) Toplum ve Tarih Dergisi B
28. Aşağıdakilerden hangisi, bilimsel araştırmaların aşamalarından değildir?
A) Konu belirleme
B) Varsayımlarda bulunma
C) Veri, belge toplama
D) Kendi tecrübemizi kullanma D
29. Ahmet, ilköğretim altıncı sınıf öğrencisidir. Fen Bilgisi öğretmenini Ahmet'ten ülkemizin yeraltı kaynaklarının yeterince değerlendirilip değerlendirilmediğini araştırmasını istemiştir. Ahmet önce ülkemizin yeraltı kaynaklarının neler olduğunu düşünmeye başlamış, daha sonra önceki bildikleriyle sınıfta öğrendiklerini karşılaştırıp, öğretmene rapor halinde sunmuştur.
Ahmet, bilimsel araştırma basamaklarından hangisini atmış olabilir?
A) Konu (Sorum belirleme)
B) Veri toplama
C) Konu hakkındaki görüşlerini değerlendirme
D) Önceki bilgilerini raporlaştırma B

30. Bilimsel genellemelere değişik türden olgu veya olgusal durumlar gözlenerek ulaşılır. Bilimsel genellemeler, olgular arasındaki ilişkileri belirleyen ifadelerdir. Örneğin her biri olgu olan; "Suyun, zeytinyağının, gazyağının" bulunduğu kabın şeklini alması bir olgudur.
Yukarıdaki olguya en uygun bilimsel genelleme aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Sıvılar akışkandır. C
B) Suya benzeyen nesnelere, suyun yaptığı hareketi yaparlar.
C) Sıvılar içinde buldukları kabın şeklini alırlar.
D) Gazyağı, zeytinyağına göre daha ağırdır.
31. Ahmet Cem, Köktürk Devleti ile ilgili yaptığı bir araştırmada kullandığı kaynakları, yararlandığı belgeleri araştırmasının sonunda vermiştir.
Ahmet Cem araştırma sonunda kullandığı kaynakları ve belgeleri vermekle,
- I. Araştırmasının güvenilirliğini sağlama
II. Bilgi hırsızlığını engelleme,
III. Kişisel görüşlere yer verme
Gayelerinden hangilerine ulaşmak istemiştir?
- A) Yalnız I B) I – III C
C) I – II D) I – II – III
32. Aşağıda verilenler;
- I. Karadeniz bölgesinin genel özellikleri
II. Stresle başa çıkma yolları
III. 1789 Fransız İhtilali
Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri sosyal bilgiler dersinin daha çok ilgilendirir?
- A) Yalnız I
B) I ve II D
C) II ve III
D) I ve III
33. Tümevarım; özel durumlardan genel sonuca ulaşmak için yapılan bilimsel bir yöntemdir. Tümdengelim; kurallardan hareket ederek özel bir durumu inceleme ve açıklama yöntemidir.
Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir yöntem kullanılarak varılan bir bilimsel genellemedir?
- A) M.Ö. 287 - 212'de yaşamış olan Arşimet'in düşürken suyun kaldırma kuvvetini bulması
B) Isaac Nevtton'un başına düşen elmayı düşünerek yer çekim kanununu bulması
C) Güneş ışınları ülkemize dik geldiğinde havaların sıcak olduğu ve buna bağlı olarak ülkemizde yazın sıcaklığın arttığının belirtilmesi C
D) Pavlov'un bir köpekle yaptığı deney sonucu, tüm köpeklerin aynı deney sonucunda benzer davranış göstereceğinin belirtilmesi
34. Atatürk'ün Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'ni kurmakta
- I. Dil, Tarih ve Coğrafya sahasında eleman yetiştirmek,
II. Türk dili alanında eğitim vermek
III. Türk tarihini araştırmak
Gayelerinden hangileri etkili olmuştur?
- A) I - II B) I – III D
C) II – III D) I – II – III
35. Aşağıdakilerden hangisi trafik kazalarının engellenmesinde kişilere düşen görevlerden değildir?
- A) Trafik kurallarına uymak B
B) Trafik ışıklarını ve levhalarını yerleştirmek
C) Otomobillerin bakımlarını yaptırmak
D) Alkollü şekilde trafiğe çıkmamak
36. Aşağıda verilenler;
- I. Türk Tarih Kurumu B
II. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
III. Türk Dil Kurumu
Atatürk'ün sosyal bilimler alanında yaptığı yukarıdaki yeniliklerin hangisinde eğitim-öğretim verilmez ve sosyal bilimler alanında öğrenci vetistirilmez?
- A) I – II B) I – III
C) II – III D) I – II – III
37. Bilimin önermeleri, doğrudan veya dolaylı gözlem ya da deney konusudur. Bunların doğrulukları, ilgili olgunun gerçek olup olmamasına bağlıdır. Bu durumda her olgu genel bir konunun özel bir hali olmaktadır.
Bu bilgiler, bilimin hangi özelliğini vurgulamaktadır?
- A) Olgusallığı B) Eleştiriciliği C
C) Birleştiriciliği D) Mantıksallığı
38. Aşağıda verilenler;
- I. Nüfus
II. Demokrasi
III. Çevre
Yukarıda verilenlerden hangileri kavramdır?
- A) Yalnız I B) I – III D
C) II – III D) I – II – III
39. Tüketici haklarının çiğnendiği durumlarda başvurabileceğimiz kurumlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?
- A) Gençlik ve Spor Müdürlüğü
B) Tüketici Hakları Koruma Derneği
C) Belediyeler A
D) Tüketici Mahkemesi
40. Aşağıdaki kavram ve genelleme ifadelerinden hangisi, diğerlerinden farklıdır?
- A) Öğretmenler, öğrencilerin eğitim- öğretimini en yüksek seviyeye çıkartır. D
B) Yönetici, kuruluş ve kurumların her türlü denetim ve yönetimini uygulamakla görevlidir.
C) Tıp alanındaki gelişmeler sonucu insan ölümlerinde azalma olmuştur.
D) Hastalıklar, insanların önemli hayati sorunlarından biridir.

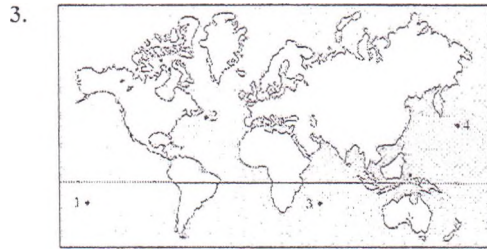
EKREM SAĞIRKAYA
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

Paralel, Meridyen, Özel ve Matematik konum 1

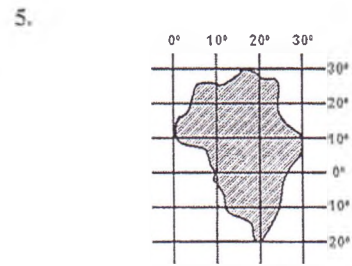
1. Aşağıda paralel ve meridyenlerin bazı özellikleri yer almaktadır
- Paralellerin uzunluğu Ekvator'dan kutuplara doğru küçülür
  - En büyük paralel daresi Ekvator'dur
  - Meridyenler arasındaki mesafe kutuplara doğru daralır
- Bu özelliklerin gerçekleşmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Dünya'nın şeklinin yuvarlağa yakın olması
 B) Dünyanın kendi eksenini etrafında hareket etmesi
 C) Paralellerin arasının 111 km'den oluşması
 D) İki meridyen arası 4 dakikalık zaman farkının olması

2. $36^\circ - 42^\circ$ kuzey paralelleri arasında yer alan ülkemizin en uç noktası olan Sinop İnceburun'dan uçan bir kuş saatte 111 km ile uçarak en güney noktamız olan Hatay Yayladağ'a varmıştır. Buna göre en güneyimiz ile en kuzeyimiz arası kuş uçuşu mesafe ne kadardır?
- A) 6 Km
 B) 666 Km
 C) 111 km
 D) 3660 km

3. Kuzey yarım kürede, Büyük Okyanus üzerinde hareket eden bir gemi yardım istemektedir. Bu gemiye yardım etmemiz için kaç numaralı bölgeye gitmemiz gerekmektedir?
- A) 1
 B) 2
 C) 3
 D) 4

4. Ekvator'a paralel olarak uzanan çemberlere paralel adı verilir. Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özellikleri arasında değildir?
- A) Ardışık iki paralel arası mesafe 111 km'dir
 B) Uzunlukları Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.
 C) En uzun paralel kutup noktalarındadır
 D) Kuzeydekilere kuzey paralelleri, güneydekilere güney paralelleri denir

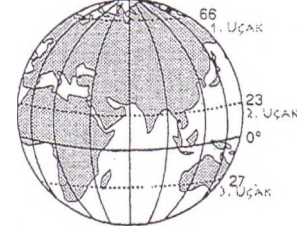

5. Yukarıdaki koordinatlara bakarak yeşil alan ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?
- A) Başlangıç boylamının batısındadır
 B) En kuzeyi 30° Kuzey paralelidir
 C) İki yarım kürede de yer almaktadır
 D) Ekvator bu taralı alanın üzerinden geçmektedir

6. Dünya üzerinde bir alanın coğrafi koordinatlarından yararlanarak hangisine direk ulaşamayız?
- A) Yıllık ortalama sıcaklık miktarı
 B) Doğusu ve batısı arasındaki yerel saat farkı
 C) Hangi yarı kürede yer aldığı
 D) Hangi paraleller arasında olduğu

7. Bir ülkenin konumunu belirten aşağıdakilerden hangisi ile söylenirse kesin bir konumu belirtmiş olur?
- A) Bulunduğu kıtanın
 B) Sınırlarından geçen paralel ve meridyenlerin
 C) Kıyası olduğu denizlerin
 D) Komşu olduğu ülkelerin

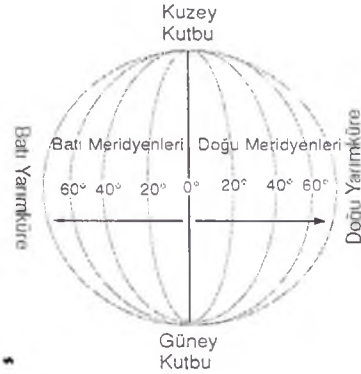
8.

- Şekilde koordinatları ve güzergâhı verilen yerlerden üç uçak aynı yükseklikten uçmak kaydı ile aynı anda ve aynı saatte hareket edecektir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Başladığı yere ilk 1. uçak varır
 B) En uzun yolu 2. uçak gidecektir
 C) Uçak Güney yarım kürede uçacaktır
 D) En fazla meridyeni 1. uçak görecek

9. Başlangıç meridyeni aşağıdaki şehirlerden hangisinden geçen bir meridyendir?
- A) Berlin
 B) Greenwich
 C) Paris
 D) Atina

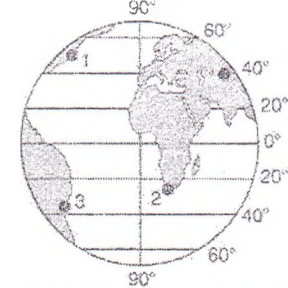
10. Meridyenler ekvatoru dik olarak kesen ve kutuplarda birleşen çizgilerdir

Buna göre aşağıdakilerden hangisi meridyenlerin özelliklerindedir?

- A) Uzunlukları kutuplara doğru gidildikçe azalır.
 B) İki meridyen arası mesafe ekvator'dan kutuplara doğru azalır.
 C) En büyük meridyen Ekvator'dur.
 D) İki meridyen arası 111 dakikadır

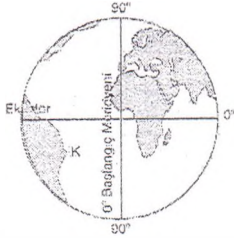
11. A merkezi, başlangıç meridyeninin batısında ve başlangıç paralelinin güneyinde yer almaktadır.

Buna göre, A merkezi yukarıdaki kürede numaralandırılan noktalardan hangisi olabilir?

- A) 1
 B) 2
 C) 3
 D) 4

12.

Yukarıdaki şekilde gösterilen K noktasının, Ekvator'a ve başlangıç meridyenine göre konumu, aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) Ekvator'un kuzeyinde, başlangıç meridyeninin batısında
 B) Ekvator'un güneyinde, başlangıç meridyeninin batısında
 C) Ekvator'un güneyinde, başlangıç meridyeninin doğusunda
 D) Ekvator'un kuzeyinde, başlangıç meridyeninin doğusunda
13. Aşağıdakilerden hangisi, meridyenlerin özellikleri arasında gösterilemez?
 A) Boyları birbirine eşittir.
 B) Aralarındaki uzaklık 111 km'dir.
 C) Toplam 360 tane meridyen vardır.
 D) Başlangıç meridyeni Greenwich 'ten geçer.
14. Aşağıdakilerden hangisi meridyenlere ait bir özellik değildir?
 A) Kutuplar arasında uzanırlar.
 B) Aralarındaki mesafe 111 km dir.
 C) Toplam 360 tane meridyen vardır.
 D) İki meridyen aralığı kutuplara yaklaştıkça daralır.
15. Dünya üzerindeki bir yerin yer şekilleri özellikleri, çevresindeki denizlere, ülkelere, önemli ticaret yollarına ve yeraltı kaynaklarına göre konumu özel konumunu ifade eder.
 Buna göre aşağıdakilerden hangisi ülkemizin özel konumu ile ilgili değildir?
 A) Ulaşım yollarının daha çok doğu-batı yönlü gelişmiş olması
 B) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
 C) 1132 m ortalama yükseltiyeye sahip olması
 D) Başlangıç paralelinin kuzeyinde yer alması
16. Türkiye'nin coğrafi konumu belirlenirken, aşağıdaki paralel ve meridyenlerden hangisi kullanılmaz?
 A) 36° kuzey paraleli
 B) 46° kuzey paraleli
 C) 26° doğu meridyeni
 D) 45° doğu meridyeni
17. Aşağıdaki haritada, K ve L noktaları arasında 6 paralel, M ve N noktaları arasında 6 meridyen fark vardır. Ancak K ve L noktaları arasındaki yatay uzaklık, M ve N noktaları arasındaki yatay uzaklıktan daha fazladır.

Yukarıda belirtilen durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paralellerin doğu batı yönünde uzanmaları
 B) Paralellerin meridyenleri dik açıyla kesmeleri
 C) Meridyen sayısının paralel sayısından fazla olması
 D) Meridyenler arasındaki uzaklığın kutuplara gidildikçe daralması

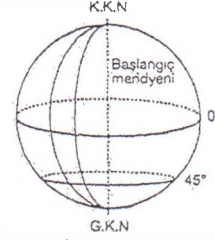
18. Türkiye'nin özel konumu ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Topraklarının büyük bölümü Asya kıtasında yer alır.
 B) İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
 C) Dört tarafı denizlerle çevrilidir.
 D) Güneydoğusunda petrol zengini ülkeler bulunur.

19. Türkiye'nin en doğusundan geçen meridyen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 26°doğu
 B) 30°doğu
 C) 37°doğu
 D) 45°doğu

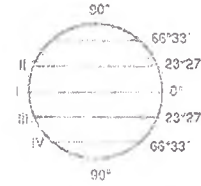
20. Dünya kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkindir. Dünya'nın bu şekline "Geoid" denir.

Aşağıda verilenlerden hangisi Dünya'nın şeklinin Geoid olmasının bir sonucudur?

- A) Paralel sayısının 180 tane olması
 B) Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesi
 C) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki dönüşünü 24 saatte tamamlaması
 D) Ekvator yarıçapının kutuplar yarıçapından fazla olması

21.

Yukarıda numaralarla gösterilmiş olan paralellerin hangisinin adı ile numarası yanlış eşleştirilmiştir?

- A) I - Kuzey Kutup Noktası
 B) II - Yengeç Dönencesi
 C) III - Oğlak Dönencesi
 D) IV - Güney Kutup Dairesi

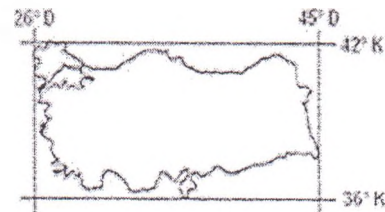
22. Türkiye'nin en doğusu ile en batısı arasında yerel saat farkının 76 dakika olmasının nedeni nedir?

- A) Türkiye'nin kuzey yarım kürede bulunması.
 B) Türkiye'nin en doğusu ile en batısı arasında 19 meridyen bulunması.
 C) Türkiye'nin 36°-42° paralelleri arasında bulunması.
 D) Türkiye'nin doğusunun batısına göre daha dağlık olması

23. Aşağıdakilerden hangisinde Türkiye'nin matematik konumu doğru verilmiştir?

- A) 26°-32° doğu meridyenleri, 36°-45° kuzey paralelleri.
 B) 26°-45° batı meridyenleri, 36°-42° kuzey paralelleri.
 C) 26°-45° doğu meridyenleri, 36°-42° kuzey paralelleri
 D) 26°-45° doğu meridyenleri, 36°-42° güney paralelleri

24.

Ülkemizin matematik konumu yukarıda haritada verilmiştir.

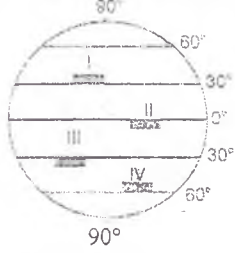
Buna göre aşağıdakilerden hangisini söylersek yanlış yapmış oluruz?

- A) Ülkemiz 36° - 42° kuzey paralelleri arasındadır.
 B) Ülkemiz 26° - 45° doğu meridyenleri arasındadır.
 C) Ülkemiz başlangıç paralelinin güneyinde yer alır.
 D) Ülkemiz başlangıç meridyeninin doğusunda yer alır.

Paralel, Meridyen, Özel ve Matematik konum 2

- Dünya üzerinde özel adla adlandırılmış kaç tane paralel dairesi vardır?
A) 6 B) 7 C) 8 D) 9
- İki paralel dairesi arasındaki mesafe kaç km dir?
A) 112 Km B) 222 Km
C) 111 Km D) 110 Km

- Aşağıdaki küre üzerinde işaretlenen bölgelerin doğu batı doğrultusundaki uzunlukları 500 kilometredir.

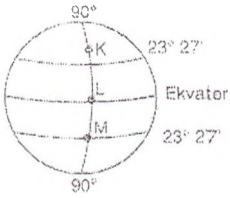

Buna göre, bölgelerin hangisinden geçen meridyen sayısı diğerlerinden daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV

- Aşağıdakilerden hangisi, paralellerin ve meridyenlerin ortak özelliğidir?
A) Kutup noktalarında birleşmeleri
B) Aralarındaki uzaklığın her yerde 111 km olması
C) Boylarının eşit olması
D) 1° lik aralıklarla çizilmeleri

5.

Yukarıdaki şekil ile ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) K, L ve M noktalarında aynı anda aynı mevsimler yaşanır.
B) Güneş ışınları K noktasına hiçbir zaman dik gelmez.
C) K, L ve M noktaları aynı meridyen üzerindedir.
D) L noktası kutuplara en uzak noktadır.

- Merkez Konum
I. 4° Batı Meridyeni
II. 100 Doğu Meridyeni
III. 100 Güney Paraleli
IV. 4° Doğu Meridyeni

Yukarıda verilen merkezlerin meridyen ve paralel değerlerine bakarak hangisinin Ekvator'a olan uzaklığı ile ilgili tahmini bir mesafe söyleyebiliriz?

- A) I B) II C) III D) IV

- Aynı yarım kürede yer alan paralellerin uzunlukları aynı değildir. Örneğin, 30° kuzey paralelinin çevresi 60° kuzey paralelinin çevresinden daha uzundur. Çocuklar, bu durumun nedeni ne olabilir?

Metne göre, öğretmenin sorduğu soruya nasıl bir cevap verilirse doğru olur?

- A) Dünya'nın yuvarlak olması
B) Dünya'nın kutuplardan basık olması
C) Paralellerin sayısının 180 tane olması
D) Kara ve denizlerin Kuzey Yarım Küre ve Güney Yarım Küre'ye düzensiz dağılması

- Sevgili öğrenciler Dünyanın yuvarlak olmasından dolayı meridyenler arası uzaklık Ekvator'dan kutuplara doğru azalır. Sizce bu durumun nedeni ne olabilir?

Sosyal bilgiler öğretmenin sorduğu soruya, aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru cevap vermiştir?

- A) Emre; Başlangıç meridyeninin İngiltere'den geçmesi
B) Ahmet Cem; Dünyanın şeklinin yuvarlak olması
C) Hasan; Paralelleri dik olarak kesmeleri
D) Kadir; Meridyenlerin kuzey güney yönünde uzanması

- Türkiye Ekvator'a göre hangi yarım kürede yer alır?

- A) Kuzey B) Doğu
C) Batı D) Güney

- Türkiye kış saati uygulamasına geçtiği zaman kaç derecelik doğu boylamına göre ulusal saatini ayarlar?

- A) 15 D. M C) 30 D. M
B) 20 D. M D) 45 D. M

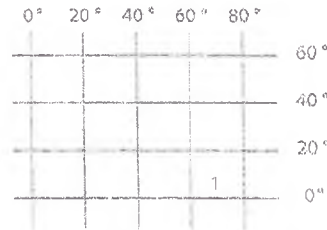
- Türkiye'nin, Dünya üzerindeki coğrafi konumunu tam olarak tanımlayabilmek için, aşağıdakilerden hangisinden yararlanır?

- A) Paralel ve meridyenlerden
B) Üzerinde bulunduğu kıtadan
C) Okyanuslara olan uzaklığından
D) Sanayi bölgelerine olan yakınlığından

- Paralellerin özellikleri ile ilgili, aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğu batı yönünde uzanırlar.
B) Kutuplarda nokta hâlini alırlar.
C) Meridyenlerle aynı boydadırlar.
D) Kutuplara doğru uzunlukları azalır.

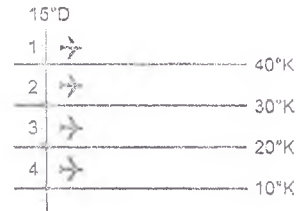
13.

Meridyenler ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Başlangıç meridyeni Greenwich gözlem istasyonundan geçer.
B) Meridyenlerin uzunlukları birbirine eşittir.
C) 180 tane batı 180 tane doğu olmak üzere toplam 360 meridyen vardır.
D) İki meridyen arasındaki mesafe her yerde yaklaşık 111km dir.

14.

15° doğu meridyeni üzerinde yer alan, aynı anda, aynı hızla ve aynı yöne doğru hareket eden dört uçaktan, hangisinin turunu daha önce tamamlaması beklenir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

- Ekvator dairesi dünyamızı kaç eşit yarım küreye böler?

- A) 2 B) 4 C) 6 D) 8

16. Türkiye'nin özel konumu çok önemlidir. Bu konum ülkemize siyasi, ekonomik ve stratejik açıdan avantaj sağlamaktadır. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ülkemizin özel konumunun sonuçlarından biri değildir?
- A) Üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımadadır
B) Doğu ile Batı arasında 76 dakikalık yerel saat farkının olması
C) Avrupa, Orta Doğu ülkelerinin yakınında bulunması
D) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarına sahip olması

17. Dünya üzerinde bulunan iki nokta arasında 3552 km uzaklık vardır. Bunlardan A noktası 28° Kuzey paralelinde bulunduğu göre B noktası hangi paralel üzerindedir?
- A) 70° Kuzey paraleli
B) 4° Güney paraleli
C) 70° Güney paraleli
D) 4° Kuzey paraleli

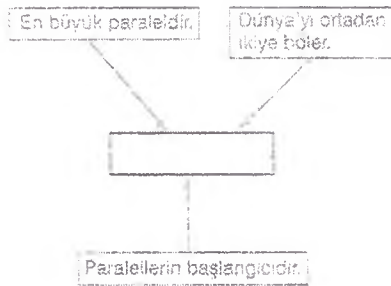
18. "Paralel daireleri "
Yukarıdaki cümle aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanamaz?
- A) Ekvatordan itibaren çizilirler.
B) Doğu batı doğrultusunda uzanırlar.
C) Tam daire şeklindedirler.
D) Toplam 360 tanedirler.

19. Aşağıda verilenler;
- I. Ekvator
II. 10° kuzey
III. 40° güney
IV. 80° kuzey

Yukarıdaki paralellerden çevre uzunluğu en fazla ve en az olanlar, aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

En fazla	En az
A) Ekvator	40° güney
B) 10° kuzey	Ekvator
C) 80° kuzey	Ekvator
D) Ekvator	80° kuzey

20.

Yukarıdaki kavram haritasında boş bırakılan kutucuğa, aşağıdaki kavramlardan hangisinin gelmesi uygun olur?

- A) Boylam
B) Kuzey Yarım Küre
C) Ekvator
D) Başlangıç meridyeni

21. Aşağıda verilenler;
- Üç tarafının denizlerle çevrili olması
  - Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı bölgede bulunması
  - Ortalama yükseltisinin fazla olması ve yükseltisinin batıdan doğuya doğru artması.
- Yukarıda verilen özellikler Türkiye'nin hangi özelliğini göstermektedir?
- A) Sosyal yapısını
B) Özel konumunu
C) Matematik konumunu
D) Başlangıç meridyeniye olan uzaklığını

22. Derecesi 0 (sıfır) olan meridyen dairesinin, nereden geçtiği kabul edilir?
- A) Greenwichden
B) Yengeç dönencesinden
C) Oğlak dönencesinden
D) Ekvator'dan

23. Aşağıda verilenler;

1. 40° kuzey
2. 10° güney
3. 70° kuzey
4. 0° Ekvator

Yukarıdaki paralellerden hangisinin çevre uzunluğu en fazladır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

24. Matematik konum, bir yerin paralel ve meridyen dairelerine göre konumunun belirtilmesidir.

Türkiye'de;

1. Dört mevsimin belirgin olarak görülmesi,
2. Güneyden kuzeye doğru gidildikçe denizlerdeki tuzluluk oranının azalması,
3. Çeşitli doğal kaynaklara sahip olması,
4. Dünyanın önemli su, deniz ve kara yolları üzerinde yer alması

Gibi özelliklerin hangilerinin Türkiye'nin matematik konumuna bağlı olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) 1 - 2 B) 1 - 3 C) 3 - 4 D) 1 - 4

25.

Yukarıdaki Türkiye haritası üzerinde işaretlenmiş olan A noktasından oklar yönünde hareket eden dört araştırma grubundan Türkiye'nin en uç kara sınırlarına ulaştıklarında gözlem ve incelemelerini rapor halinde yazmaları istenmiştir.

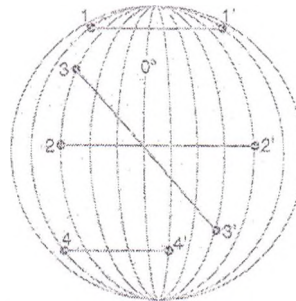
Yolculuk bitiminde gruplar raporlarına aşağıdakilerden hangisini yazarsa yanlış olur?

- A) 3 numaralı grup Ekvator'a yaklaştığını
B) 1 numaralı grup çizgisel hızın azaldığını
C) 4 numaralı grup meridyen derecelerinin büyüdüğünü
D) 2 numaralı grup başlangıç paraleline doğru hareket ettiğini

26. Türkiye de .....matematik konumun bir sonucudur. Yukarıdaki konuşmada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- A) Akdeniz kıyılarının Karadeniz kıyılarından daha sıcak olması
B) Batısında sanayileşmiş Avrupa ülkelerinin bulunması.
C) Iğdır'da pamuk yetiştirilebilmesi
D) İç Anadolu Bölgesi'nin az yağış alması.

27.

Sosyal bilgiler öğretmeni, yukarıdaki model küre üzerinde 8 farklı nokta işaretlemiş ve bu noktalar arasında doğrultular çizmiştir. Daha sonra öğrencilerinden çizilen doğrultuların hangisinden daha fazla meridyen geçtiğini bulmalarını istemiştir.

Buna göre, öğrenciler hangi doğrultudan daha çok meridyen geçtiğini bulabilirler?

- A) 1-1' B) 2-2' C) 3-3' D) 4-4'

HARİTALAR I

1.

	Yeryüzü şekillerinin yüksekliklerine göre belli renklerle gösterildiği haritalardır.
▲	Nüfus miktarını, nüfusun dağılışını ve yerleşmeleri gösteren haritalardır.
★	Ülkelerin, eyaletlerin, illerin sınırlarının gösterildiği haritalardır.

Yukarıdaki tabloda ▲ ve ★ sembollerıyla gösterilen harita çeşitlerinin açıklamaları verilmiştir.

Buna göre, ▲ ve ★, ve * sembolleri yerine aşağıdaki harita çeşitlerinden hangileri yazılmalıdır?

	▲	★
A) Fiziki	Beşeri	Siyasi
B) Beşeri	Siyasi	Fiziki
C) Siyasi	Ekonomik	Özel
D) Özel	Fiziki	Beşer

2. Öğretmen; Aynur! Sınıfımızdaki Türkiye idari haritası ile Dünya siyasi haritası aynı boyutta olmasına rağmen, ayrıntıyı gösterme güçleri neden birbirinden farklıdır?
Aynur, sosyal bilgiler öğretmeninin sorduğu soruya aşağıdakilerden hangisini söylerse doğru cevabı söylemiş olur?
A) Farklı tarihlerde hazırlandıkları için
B) Çizim yöntemleri farklı olduğu için
C) Kullanım amaçları farklı olduğu için
D) Ölçekleri birbirinden farklı olduğu için
3. Yeryüzünün tamamı veya bir bölümünün kuş bakışı görünüşünün, belli bir ölçeğe göre küçültülerek, kâğıt üzerine çizilmiş şekline harita denir.
Yukarıda verilen tanımda, aşağıdaki hangi seçenekte ki bilgi yer almaz?
A) Bir kâğıt kullanılmıştır
B) Üstten görünüş vardır
C) Atmosferin şekli görülür
D) Küçültme gerçekleştirilmiştir
4. Aşağıdaki haritalardan hangisi konuları dikkate alındığında diğerlerinden farklıdır?
A) Fiziki haritalar
B) İklim haritaları
C) Siyasi ve idari haritalar
D) Ekonomik ve beşeri haritalar
5. Aşağıda verilenler;
I. Fiziki haritalar ölçeği en büyük ve en ayrıntılı haritalardır.
II. Siyasi haritalar idari haritalar olarak da bilinir.
III. Topografya insanların yeryüzündeki dağılışlarını gösterir.
Yukarıdaki harita çeşitlerinden hangilerinin açıklamaları vanlıştır verilmiştir?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
6. Bir atlasın iki ayrı haritasında Denizli-Isparta arası mesafeyi ölçtüm Birinci haritada 4cm ikinci harita da ise 12cm ile gösterilmiştir
Buna göre aşağıda verilenlerden hangisini söylevemeviz?
A) I. harita daha geniş alanı göstermektedir
B) II. haritanın ayrıntı gösterme gücü daha fazladır
C) I. haritanın ölçeği daha büyüktür
D) II. haritanın küçültme oranı daha azdır

7. Haritalar genel ve özel olmak üzere iki gruba incelenebilir.

Aşağıdakilerden hangisi genel haritalar grubuna girer?

- A) İdari haritalar
B) Nüfus haritaları
C) Turizm haritaları
D) İklim haritası

8. Yeryüzünün tamamının ya da bir bölümünün kâğıda aktarılması sırasında çeşitli zorluklarla karşılaşılır. Çünkü yuvarlak yüzey bozulmadan düzleme aktarılamaz. Buna bağlı olarak haritalar çizilirken, kara ve denizlerin Dünya üzerindeki biçimleri ve genişlikleri tam olarak yansıtılmamakta, boyutlarında gerçeğe uymayan bozulmalar olmaktadır. Bu nedenle haritalarda görülen gerçeğin tam kendisi değil, az çok benzeridir.

Yukarıdaki metne göre, harita çizimlerinin gerçeği tam olarak yansıtılmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Haritaların farklı ölçeklerde olması
B) Dünya'nın şeklinin küreye benzemesi
C) Dünya'nın eksenini etrafında dönmesi
D) Denizlerin oranının karalarınkinden fazla olması

9. Türkiye fiziki haritası incelendiği zaman, batıdan doğuya doğru gidildikçe yükseltinin arttığı görülmektedir?

Buna göre Türkiye fiziki haritasında Doğu Anadolu Bölgesi'nde aşağıdaki renklerden hangisi hâkim durumdadır?

- A) Sarı
B) Turuncu
C) Kahverengi
D) Yeşil

10. Yeryüzünün tamamının veya bir bölümünün kuş bakışı olarak çizilmesiyle elde edilen şekillerin harita özelliğini taşıyabilmesi için öncelikle aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) Yükseklik değerlerinin verilmiş olması
B) Kullanılan işaretlerin açıklanmış olması
C) Meridyen ve paralellerinin belirtilmiş olması
D) Çizimin belli bir ölçeğe göre yapılmış olması

11. Haritalar çizilirken en fazla bozulma engebelerin ve yükseltilerin fazla olduğu yerlerde görülür.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki yerlerden hangisinde, bir düzleme aktarılan haritasında bozulma en fazla olur?

- A) Çöllerde
B) Denizlerde
C) D. Anadolu Bölgesi
D) Van Gölünde

12. Öğretmeni Ayşe'ye, Türkiye'nin yer şekilleri ile ilgili araştırma ödevi verip, belirlediği dağ ve akarsu isimlerini listelemesini istemiştir. Ancak öğretmeni 1:500.000 ölçeğindeki Türkiye fiziki haritasından yararlanan Ayşe'nin listesindeki isim sayısını az bilmıştır.

Buna göre, Ayşe'nin ödevine daha fazla dağ ve akarsu ismi yazabilmesi için aşağıdaki hangi ölçeğe sahip Türkiye fiziki haritasına bakması gerekir?

- A) 1:100.000
B) 1:600.000
C) 1:800.000
D) 1:10.000.000

13. Aşağıda verilenler;

- Bir bölgenin kuş bakışı olarak görülmesi
➤ Kuş bakışı olarak görülen olanın belli bir oranda küçültülmesi
➤ Küçültülen olanın bir düzleme çizilmesi
➤ ?

Yukarıdaki diyagramda? İşareti olan yere, aşağıdakilerden hangisinin yazılması uygun olur?

- A) Proje
B) Kroki
C) Harita
D) Grafik

14. Haritalar yer şekillerinin biçimini gerçeğe tam uygun olarak göstermez.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuşbakışı görünümün tam sağlanamaması
B) Harita çizimi için gerekli olan teknolojik gelişmelerin yetersiz olması
C) Kullanılan kâğıdın küçük olması
D) Küresel bir şekli olan Dünya'nın düzleme çizilmiş olması

15. Haritalardan çiziliş amaçlarına göre çeşitli şekillerde yararlanılır. Buna göre, Türkiye fiziki haritasından aşağıdakilerden hangisini elde etmek mümkün değildir?
- A) Yön tespit etmek
B) İllerin idari bölünüşlerini belirlemek
C) Dağ, ova ve akarsuları göstermek
D) İki şehir arasındaki uzaklığı hesaplamak
16. Aşağıda verilenler;
I. Kullanım amacı belirlenmelidir.
II. Çizilecek alan bir düzleme aktarılmalıdır.
III. Çizilecek alan ölçek dâhilinde küçültülmelidir.
IV. Çizilecek alan kuş bakışı olarak görülmelidir.
Bir yerin haritasının çiziminde, yukarıda verilenlerden hangileri sırasıyla yapılmalıdır?
- A) I - II - III - IV
B) I - IV - III - II
C) II - I - IV - III
D) III - I - IV - II
17. Bir haritanın ayrıntıları gösterme gücü;
I. Çizim yöntemi
II. Boyutları
III. Ölçeği
IV. Renklendirme biçimi
V. Yönleri
Gibi kavramlardan hangi ikisiyle ilişkilidir?
- A) I - III
B) III - IV
C) V - IV
D) II - III
18. Bazı haritalarda hem fiziki, hem siyasi, hem de beşeri bilgilerin birlikte bulunması gerekmektedir. Aşağıdaki harita türlerinden hangisinde bu gereklilik daha belirgindir?
- A) İklim haritalarında
B) Maden haritalarında
C) Fiziki haritalarda
D) Askeri haritalarda
19. Siyasi haritalardan yararlanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşabiliriz?
- A) İllerin ve ilçelerin sınırlarını öğrenebiliriz.
B) Bir coğrafi yerin yükseltisini hesaplayabiliriz.
C) Yüzey şekillerini öğrenebiliriz.
D) Uzaklık, yükselti ve alan hesaplaması yapabiliriz.
20. Aşağıda, aynı büyüklükteki üç haritada gösterilen yerler verilmiştir.
I. Harita: Marmara Bölgesi'ndeki iller
II. Harita: İstanbul ve ilçeleri
III. Harita: Üsküdar ilçesinin mahalleleri
Buna göre, haritaların ölçeklerinin büyükten küçüğe sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?
- A) I - II - III
B) I - III - II
C) II - I - III
D) III - II - I
21. Aynı boyutlardaki kâğıtlara çizilen iki haritadan birincisinde Türkiye'nin tamamı gösterilmiştir. İkincisinde ise yalnızca Ankara ili gösterilmiştir. Buna göre, haritalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Haritaların ölçekleri aynıdır.
B) İkinci haritada ayrıntılar daha fazladır.
C) İki harita da kuş bakışı görünüşe göre çizilmiştir.
D) Birinci haritada Ankara ili daha küçük gösterilmiştir.
22. Bir atlada iki farklı sayfada Ege Bölgesi'nin haritası çizilmiş fakat Ege Bölgesinin kapladığı alan iki haritada birbirinden farklı gösterilmiştir. Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?
- A) Bölgenin yer şekillerinin engebeli olması
B) Haritalarda kullanılan ölçeklerin farklı olması
C) Haritalarda farklı işaretlerin kullanılması
D) Gösterdikleri konuların farklı olması
23. Dünya siyasi haritası çizilirken, alan, uzaklık veya açılarda bozulmalar ortaya çıkar. Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Yükselti farklılıklarıyla
B) Yeryüzü şekilleriyle
C) Deniz ve okyanusların dağılışıyla
D) Dünyanın küresel olan şekliyle
24. Bir atlasta kıtaları gösteren haritalar, eşit boyutlardaki sayfalara, sayfanın tümü kullanılarak çizilmiştir. Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ait haritanın ölçeği en küçüktür?
- A) Afrika
B) Antarktika
C) Asya
D) Avrupa
25. Haritalarda hata oranları çizilen alanın büyüklüğü ile doğru Bazı haritalarda hem fiziki, hem siyasi, hem de beşeri bilgilerin birlikte bulunması gerekmektedir. Aşağıdaki harita türlerinden hangisinde bu gereklilik daha belirgindir?
- A) İklim haritalarında
B) Maden haritalarında
C) Fiziki haritalarda
D) Askeri haritalarda
26. Aşağıda verilenler;
1. Kuşbakışı görünüm
2. Ölçek
3. Renklendirme
4. Düzleme aktarma
Yukarıdakilerden hangisi bir çizimin harita olabilmesi için gereken şartlardan biri değildir?
- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4
27. Sosyal Bilgiler öğretmeni, Türkiye Fiziki haritasına dikkatli bakmasını söyledikten sonra, haritaların doğru tarafının neden koyu kahve renkli olduğunu sormuştur. Ayşe'nin doğru cevabı vermesi için aşağıdakilerden hangisini söylemesi lazımdır?
- A) D. Anadolu Bölgesi'nde ovalar geniş yer kaplar
B) Doğu Anadolu Bölgesi'nde yükselti fazladır
C) Ülkemizin doğusu çok soğuktur
D) Ülkemizin doğusu çok sıcaktır
28. Aşağıda, bir çizimin oluşum aşamaları şematik olarak gösterilmiştir.
- The diagram illustrates the process of map creation in four stages: 1. 'Bir alanı kuş bakışı olarak görme' (Observing an area from above), 2. 'Kuş bakışı görülen alanı bir ölçek dahilinde küçültme' (Reducing the observed area to a scale), 3. 'Ölçek dahilinde küçültülen alanı bir kâğıda aktarma' (Transferring the scaled area to a paper), and 4. A question mark in a box, indicating the final step or result.
- Buna göre, yukarıdaki şemada soru işareti ile gösterilen kutucuğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?
- A) Harita
B) Kroki
C) Proje
D) Resim
29. Aşağıda verilenlerden hangisi haritanın tanımıdır?
- A) Herhangi bir bölgenin kuşbakışı görünümünün göz kararı küçültülerek düzlem üzerine çizilmesidir.
B) Dünyanın tamamının ya da bir bölümünün uzaydan çekilen fotoğrafıdır.
C) Herhangi bir bölgenin kuşbakışı görünümünün belli bir oran dâhilinde küçültülerek düzleme çizilmesidir.
D) Bir bölgenin yandan görünümünün belli bir oranda küçültülerek düzleme çizimidir.
30. Aşağıdakilerden hangisi yeryüzü şekillerinin gösterildiği harita türlerinden birisidir?
- A) Fiziki harita
B) Nüfus haritası
C) Turizm haritası
D) Tarım haritası

HARİTALAR 2

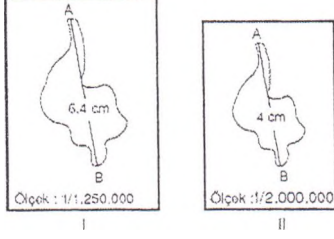
1. Aynı boyutlardaki (ebatta) kâğıtlara çizilen haritalardan hangisinin ölçeği daha büyük olur? (2007 — DPY/6)
A) Marmara Bölgesi'nin B) Asya Kıtasının
C) Ankara ilinin D) Dünya'nın
2. Bir yerin haritasını çizmek için, aşağıdakilerden hangisini yapmak zorunluluk değildir?
A) Kuş bakışı görünüşünün çizilmiş olması
B) Belli bir ölçeğe göre küçültülmüş olması
C) Bir düzleme aktarılması
D) Sınırları belli olmayan bir yer olması
3. Fiziki bir haritada kahverengi üzerinde gösterilmiş beyaz bölümler nevi ifade eder?
A) Yüksek gölleri
B) Zirvelerdeki daimi karları ve buzulları
C) Dağların en yüksek noktalarını
D) Krater çukurlarını
4. Haritalarda hata oranları çizilen alanın büyüklüğü ile doğru orantılıdır.
Buna göre, aşağıdaki kıtalardan hangisinde hata oranı en azdır?
A) Asya B) Amerika
C) Avustralya D) Afrika
5. Aynı büyüklükteki sayfalar ve sayfanın tümünü kaplayacak şekilde aşağıdaki kıtaların haritaları çizildiğinde hangisinin ölçeği diğerlerinden daha küçük olur?
A) Asya B) Okyanusya
C) Avrupa D) Afrika
6. Bir Türkiye fiziki haritasında, kıyıların bazı bölümlerinin yeşil renkte olması nasıl açıklanabilir?
A) Yurdumuzda tarım yapıldığı
B) Ülkemizin dağlık olduğunu
C) Kıyılarınin yükseltisinin az olduğunu
D) Kıyı ovalarının olduğunu
7. Bir haritanın siyasi harita grubuna girdiğini aşağıdaki özelliklerinden hangisi gösterir?
A) Belirli bir ölçeğe göre çizilmiş olması
B) İdari bölünüşleri göstermesi
C) Ayrıntısının fazla olması
D) Küçük ölçekli olması
8. Aşağıdakilerden hangisi haritaların sağladığı yararlardan değildir?
A) Ülke ekonomileri hakkında bilgi verir
B) Ülkenin doğal kaynaklarını gösterir
C) İnsan haklarının tarihi gelişimini öğretir
D) Herhangi bir yerin stratejik önemini gösterir
9. Aşağıda verilenler;
I. Asya kıtasının
II. Ankara'nın
III. İç Anadolu Bölgesi'nin
IV. Türkiye'nin
Haritaları çizilecek olursa hangisinin ayrıntısı daha fazla olur?
A) I B) II C) III D) IV
10. Yeryüzünün bir bölümünün kuşbakışı olarak çizilmesiyle elde edilen şekillerin harita özelliğini taşıyabilmesi için, öncelikle aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?
A) Yükseklik değerlerinin verilmiş olması
B) Eş yükselti eğrileriyle çizilmiş olması
C) Enlem ve boylam dairelerinin belirtilmiş olması
D) Çizimlerin belli bir ölçeğe göre yapılmış olması
11. Bir ülkenin tamamını veya bir kısmını inceleyen coğrafya, hangisidir?
A) Siyasi coğrafya. B) Ülkeler Coğrafyası
C) Karalar coğrafyası D) Genel coğrafya.
12. Aşağıdakilerden hangisi plân ile kroki arasındaki benzerlikler arasında gösterilemez?
A) Kuşbakışı çizim B) Düzleme aktarma
C) Küçültülerek çizme D) Ölçek kullanma
13. Bir yerin ana hatlarıyla, ölçmeden kabataslak küçültülerek çizilmesi ile kroki ortaya çıkar.
Buna göre aşağıda verilenlerden hangisinin krokisi en çok hata içerir?
A) Mahalle B) Ülke
C) Sokak D) Semt
14. Aşağıdaki alanlardan hangisinde haritadan yararlanırsınız?
A) Ulaşım B) Sosyal bilgiler dersi
C) Tıp D) Turizm
15. Bir çizimin harita olabilmesi için aşağıdaki şartlardan hangisi gerekmez?
A) Kuşbakışı görünümün çizilmiş olması
B) Belli bir ölçeğe göre küçültülmüş olması
C) Bir düzleme aktarılması
D) Çizimi yapılacak yerin geniş bir alan kaplaması
16. İki farklı haritada, Konya ilinin farklı büyüklüklerde gösterilmesi, haritaların aşağıdakilerden hangisi bakımından farklı olmasıyla açıklanabilir?
A) Çizim yöntemi
B) Küçültme oranı
C) Çizimde kullanılan renkler
D) Paralel ve meridyen dereceleri
17. Aşağıdaki derslerimizden hangisinde yardımcı kaynak olarak harita getirmemize gerek yoktur?
A) Turizm B) Coğrafya
C) Tarih D) Müzik
18. Aynı büyüklükteki sayfalar çizilen aşağıdaki yerlerden hangisinin haritasının ölçeği daha küçüktür?
A) İstanbul ili
B) Asya Kıtası
C) Marmara Bölgesi
D) Doğu Anadolu Bölgesi
19. Fiziki haritalarda, denizden yüksekliklerin belirli renkleri vardır.
➤ 01 — 500 metre — yeşil
➤ 500 — 1000 metre - sarı veya turuncu
➤ 1000 — 2000 metre — kahverengi
İle gösterilen bir haritada 2200 metre yükseklik hangi renkle gösterilir?
A) Kırmızı B) Koyu turuncu
C) Koyu kahverengi D) Siyah
20. Aynı büyüklükteki sayfalar çizilen aşağıdaki yerlerden hangisinin haritasının ölçeği daha küçüktür?
A) İstanbul ili B) D. Anadolu Bölgesi
C) Asya Kıtası D) Marmara Bölgesi
21. Haritalar kullanım amaçlarına göre genel ve özel haritalar olmak üzere iki gruba ayrılır.
Aşağıdakilerden hangisi genel haritalar içinde yer almaz?
A) Türkiye fiziki haritası
B) Avrupa siyasi haritası
C) İç Anadolu toprak haritası
D) Dünya siyasi haritası

22. Eymen: Yapacağım araştırma için Türkiye'nin bölgelerini, il sınırlarını ve ilçelerini gösteren bir haritaya ihtiyacım var. Buna göre Sedat, bu araştırma için hangi haritadan yararlanabilir?
A) Türkiye siyasi haritası
B) Türkiye beşeri haritası
C) Türkiye fiziki haritası
D) Türkiye ekonomik haritası
23. Aşağıdakilerden hangisi planla harita arasındaki farklardan biri değildir?
A) Planlar haritalardan daha büyük ölçeklidir.
B) Planlarda beşer unsurlar gösterilmektedir.
C) Planlar daha dar alanları göstermektedir.
D) Planlar eğitim amaçlı olarak yapılmaktadır.
24. Aynı büyüklükteki dört kâğıda, kâğıtlarda boşluk kalmadan aşağıda verilen yerlerin haritaları çizilmiştir. Hangisinin Ölçeği en büyüktür?
A) Türkiye B) Marmara Bölgesi
C) Avrupa Kıtası D) Asya Kıtası
25. Ülkemize komşu olan ülkeleri, bu ülkelerin sınırlarını balıca kentlerini öğrenmek için kullanmamız gereken harita çeşidi aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?
A) Fiziki harita
B) Nüfus haritası
C) Bitki dağılışını gösteren haritalar
D) Siyasi harita
26. Haritalarda;
➤ 0–500 m arası yeşil ve tonlarıyla
➤ 500–1000 m arası sarı ve tonlarıyla
➤ 1000–1500 m arası turuncu ile
➤ 1500–2000 m arası açık kahverengi ile
➤ 2000 m ve üstü koyu kahverengi ile gösterilmektedir. Buna göre ülkemizde en fazla koyu kahverenginin kullanıldığı bölge aşağıdakilerden hangisidir?
A) Karadeniz Bölgesi
B) Güneydoğu Anadolu Bölgesi
C) Marmara Bölgesi
D) Doğu Anadolu Bölgesi
27. Haritalar yapılırken kara ve denizlerin yerküre üzerindeki biçimleri ve genişlikleri tam olarak yansıtılamamakta ve boyutlarında gerçeğe uymayan bozulmalar olmaktadır. Haritalarla ilgili olarak yukarıda anlatılan durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Küçültme oranının ya çok küçük ya da çok büyük seçilmesi
B) Harita çizimi için gerekli olan teknolojik gelişmenin yetersiz olması
C) Küresel olan Dünya yüzeyinin düzleme çizilmiş olması
D) Harita için kullanılan kâğıtların boyutlarının küçük olması
28. Ali Türkiye'nin yer şekillerini yani dağlarını, obalarını, platolarını öğrenmek istiyor. Bu çalışması için hangi harita çeşidinden yararlanmalıdır?
A) Türkiye siyasi haritası
B) Türkiye fiziki haritası
C) Türkiye nüfus dağılışı haritası
D) Türkiye maden haritası
29. Bir Türkiye fiziki haritasında yurdumuzun koyu kahverengi renklerle çevrili olduğunu görürüz. Türkiye fiziki haritasındaki kahverengi renkleri neyi ifade eder?
A) Yurdumuzun denizlerle çevrili olduğunu
B) Yurdumuzun bozkırlarla çevrili olduğunu
C) Yurdumuzun dağlarla çevrili olduğunu
D) Yurdumuzun ormanlarla çevrili olduğunu
30. Belirli bir konu için özel olarak hazırlanan haritalara özel haritalar denir. Aşağıdakilerden hangisi özel harita değildir?
A) Turizm haritaları B) Maden dağılışı haritaları
C) Fiziki haritalar D) İzobar haritaları
31. Bir Türkiye siyasi haritasından yararlanarak aşağıda verilenlerden hangisi hakkında bilgi edinebiliriz?
A) Türkiye'nin illerinin sınırlarını
B) Türkiye'nin volkanik dağlarının yerlerini
C) Türkiye'nin sıra dağlarının yerlerini
D) Türkiye'nin platolarının yerlerini
32. Gülçin atlasta fiziki haritaları incelerken bazı kesimlerin kahverengi ve tonlarıyla, bazı yerlerin yeşil ile boyanmış olduğunu görüyor. Gülçin'in fiziki haritada gördüğü farklı renklerle boyanmış bu iki bölge için aşağıdakilerden hangisini kesin bir şekilde ifade edemeyiz?
A) Yükseltileri farklıdır.
B) İklim özellikleri farklıdır.
C) Yeraltı zenginlikleri farklıdır.
D) Doğal bitki örtüleri farklıdır.
33. Ortaokul 6. sınıf öğrencisi Arif, Türkiye'nin nüfus dağılışı hakkında bilgi edinmek istemektedir. Buna göre Arif, aşağıdaki harita çeşitlerinden hangisini kullanmalıdır?
A) Beşeri harita
B) Ekonomik harita
C) Fiziki harita
D) Siyasi harita
34. Aşağıdakilerden hangisi genel haritalar grubuna girmez?
A) Beşeri haritalar B) Fiziki haritalar
C) Siyasi haritalar D) İklim haritaları
35. Bir Türkiye fiziki haritasında Marmara Bölgesi'nde yeşil renk ve tonların daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Bu durum Marmara Bölgesi'nin hangi özelliği ile ilgilidir?
A) Yükseltisinin az olmasıyla
B) Ekili-dikili alanların fazla olmasıyla
C) Denizlere kıyısının bulunmasıyla
D) Bitki örtüsünün gür olmasıyla
36. Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olduğu yerlerde haritalar gerçekten daha fazla uzaklaşırken, düz ve sade alanlarda gerçeğe daha yakın çizilir. Aşağıdaki coğrafi bölgelerin hangisinde haritaların gerçeği yansıtması daha zordur?
A) Akdeniz B) Güneydoğu Anadolu
C) Karadeniz D) İç Anadolu
37. Konya'nın ilçeleri ile, bu ilimize komşu illerin yerlerini bunların sınırlarını öğrenmek için hangi harita türünden yararlanmamız doğru olur?
A) Nüfus dağılışını gösteren haritalar
B) Siyasi haritalar
C) Fiziki haritalar
D) Sanayi haritaları
38. Bir Türkiye siyasi haritasından yararlanarak aşağıdakilerden hangisini bulamayız?
A) Doğu Anadolu Bölgesi'nin dağlarını
B) Ankara İlının ilçelerini
C) Kars iline sınır komşusu olan illerin il sınırlarını
D) Hangi ilçenin hangi ile bağlı olduğunu

DÜNYA KAĞIT ÜZERİNDE ÖLÇEKLER 1

1. Tuz gölü şeklinde görüldüğü gibi farklı iki ölçek ile çizilmiştir

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) I. haritanın ölçeği daha büyüktür
B) I. haritada ayrıntı daha fazla olur
C) II. haritada hata payı daha yüksektir
D) II. Haritada küçültme oranı daha azdır
2. Büyük ölçekli haritalarla küçük ölçekli haritalar aşağıdakilerden hangisi bakımından birbirinden farklıdır?
A) Küçültme oranı
B) Yer şekillerinin durumu
C) Haritanın gerçekteki büyüklüğü
D) Koordinat sistemi
3. Eşit ebatlı sayfalara ayrı ayrı haritaları çizilen aşağıdaki kıtalardan hangisinin ölçeği en küçüktür?
A) Afrika
B) Asya
C) Antarktika
D) Avustralya
4. Marmara Bölgesi, Türkiye ve Avrupa Kıta'sının üç ayrı kağıda, kağıtlarda boşluk kalmadan 1:100000 ölçekli haritaları çizilmiştir. Bu haritalarda yer şekillerinin ayrıntılarıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?
A) En ayrıntılı harita Marmara Bölgesi'ne ait olmalıdır.
B) Avrupa Kıtası daha büyük olduğu için verilen haritalar içinde ayrıntıların en fazla olduğu haritadır.
C) Üç haritanın ölçeği de aynı olduğu için üçünde de ayrıntıları gösterme gücü aynıdır.
D) Marmara Bölgesi'ne ait haritada ayrıntılar en azdır.
5. Gökçeada'nın üç değişik ölçeğe göre yapılan haritaları yukarıdaki

Buna göre, bu haritaların ölçekleri hangi seçenekte kullanıldıkları haritalara uygun dizilmiştir?

I	II	III
A) 1/400.000	1/800.000	1/200.000
B) 1/800.000	1/400.000	1/200.000
C) 1/800.000	1/200.000	1/400.000
D) 1/400.000	1/200.000	1/800.000

6. Türkiye'nin 1/500 000 ölçekli fiziki haritasında rahatlıkla görülebilen yer şekillerinin bir bölümü, Türkiye'nin 1/2 000 000 ölçekli fiziki haritasında görülmemektedir. Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin kesin ispatıdır?
A) Haritayı çizen kişilerin farklı olduğunun
B) Ayrıntıyı gösterme gücünün azaldığının
C) 1/2 000 000 ölçekli haritanın daha büyük ebatlı olduğunun
D) 1/500 000 ölçekli haritada yer şekillerinin yükseltisinin daha fazla olduğunun

7. Haritalarda küçültme oranına ölçek denilir ve bir haritada ölçek küçükse ayrıntısı daha fazladır. Türkiye'nin aşağıda verilen ölçeklerden hangisiyle çizilecek haritasında ayrıntı en fazla olur?

A) 1 : 750 000	C) 1 : 3 000 000
B) 1 : 5 000 000	D) 1 : 5 500 000

8. Aşağıda verilenler;

- 1/800 000
- 1/400 000
- 1/600 000

Yukarıdaki ölçeklerle çizilmiş Türkiye haritalarının ayrıntıları gösterme gücü bakımından en az olanından, en fazla olanına doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - II - III
B) III - III - I
C) I - III - II
D) II - I - III

9. 100 x 100 cm boyutlarında bir kâğıda İç Anadolu bölgesinin haritası çizilmeye çalıştım. Ancak bölgenin haritası bu ebatlardaki kâğıda sığdıramadım

Kâğıdın büyüklüğünü değiştirmeden İç Anadolu Bölgesinin haritasını kâğıda çizebilmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) Büyük ölçek kullanılarak çizilmeli
B) Küçük ölçek kullanılarak çizilmeli
C) Kabataslak çizim yapılmalı
D) Çizik ölçek kullanılmalı

10. Aşağıda, aynı büyüklükteki üç haritada gösterilen yerler verilmiştir.

I. Harita: Marmara Bölgesi'ndeki iller

II. Harita: İstanbul ve ilçeleri

III. Harita: Üsküdar ilçesinin mahalleleri

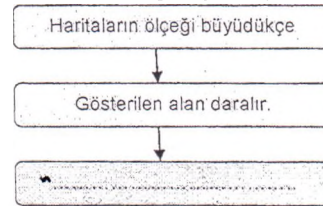
Buna göre, haritaların ölçeklerinin büyükten küçüğe sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I - II
B) Yalnız II
C) I - III
D) III - II - I

11. Aşağıdaki çizimlerin hangisinde ölçek kullanılmaz?

- A) Bir evi gösteren krokide
B) Bir mahalleyi gösteren planda
C) Bir bölgeyi gösteren fiziki haritada
D) Bir binanın yerleşme planını gösteren çizimde

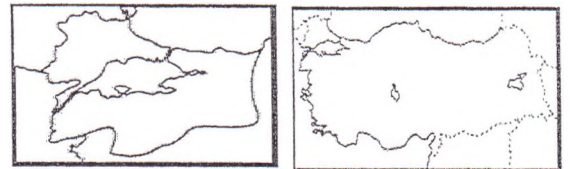
12. Haritaların ölçeği büyüdükçe

Yukarıdaki diyagramda boş bırakılan kutucuğun, aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanması uygun olur?

- A) Ölçek paydası büyür.
B) Ayrıntı azalır.
C) Ayrıntı artar.
D) Haritanın kapladığı alan küçülür.

13. Marmara Bölgesi ile Türkiye'nin alanları aynı büyüklükteki, iki kâğıda kâğıtların tamamı kullanılacak şekilde çizilmiştir

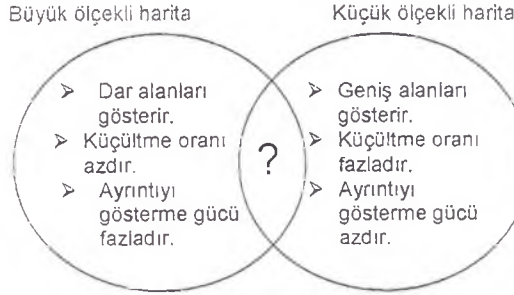
I. Harita

II. Harita

Bu haritalarla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) I. haritada ayrıntı daha fazladır.
B) I. haritanın ölçeği daha büyüktür.
C) II. haritada gösterilen alan daha geniştir
D) II. harita daha büyük ölçekle çizildiği için geniş alanları gösterebilmiştir

14. Aşağıdaki yen şemasında, büyük ve küçük ölçekli haritaların bazı özellikleri gösterilmiştir.

Buna göre, yen şemasında “?” ile gösterilen alana aşağıdakilerden hangisi yazılırsa yanlıs olur?

- A) Yer bulmada kullanılır.
B) Ölçeğinin paydası büyüktür.
C) Çizgi veya kesir ölçeği vardır.
D) Bir yerin kuşbakışı görünümünü yansıtır.

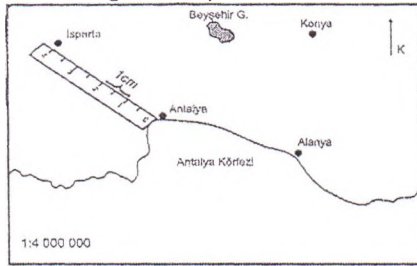
- 15.

Yukarıda aynı ölçüdeki kağıtlara iki harita çizilmiştir. Buna göre, yukarıdaki haritalarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) I. haritanın küçültme oranı daha azdır.
B) II. haritanın gösterdiği alan daha fazladır.
C) I. haritada ayrıntı daha fazladır.
D) II. Haritanın ölçeği daha büyüktür
16. 1 : 1000 000 ve 1 : 3000 000 ölçekleriyle çizilmiş iki ayrı Dünya siyasi haritası karşılaştırıldığında aşağıdaki bilgilerden hangisi doğru olmaz?
- A) 1 : 1000 000 ölçekli haritada Avrupa kıtası daha geniş yer alır.
B) 1:3000 000 ölçekli haritada bazı şehirler gösterilmemiştir.
C) Türkiye iki haritada da eşit büyüklükte gösterilir.
D) İki harita arasında üç kat fark olur.

17. Aşağıdaki haritada, Antalya il merkezi ile Antalya ilinin kuzeyinin bir bölümü gösterilmiştir.

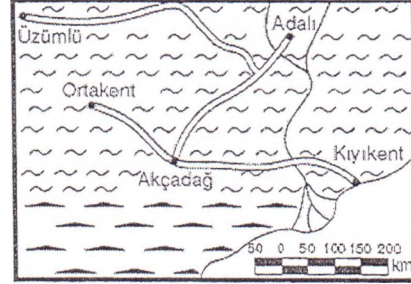
Antalya il merkezi ile Isparta il merkezi arasındaki gerçek uzaklık kaç km'dir?

- A) 40km
B) 80km
C) 120km
D) 160km
18. Aralarında ki uzaklık 150 km olan iki kent arası 1/1.000.000 ölçekli bir haritada kaç cm olarak gösterilir?
- A) 150 cm
B) 100 cm
C) 15 cm
D) 25 cm
19. 1/1 500 000 ölçekli bir haritada 20cm olarak ölçülen bir uzaklık başka bir haritada 5 cm olarak ölçülmüştür. Buna göre, ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?
- A) 1/3 000 000
B) 1/6 000 000
C) 1/5000 000
D) 1/4 500 000

20. Aşağıda yer alan çizgi ölçekli haritalardan hangisinde ayrıntı daha fazla gözükmektedir?

21. Şekilde bir yerleşim yerine ait çizik ölçekli harita gösterilmektedir.

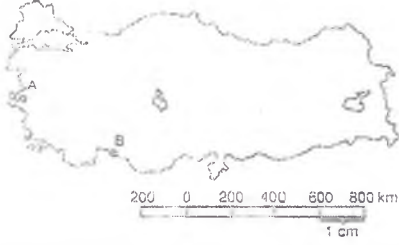

Bu bilgilere göre Ortakent – Üzümlü arası kuş uçuşu kaç km'dir

- A) 200 km
B) 400 km
C) 600 km
D) 800 km
22. Bir ili bütünüyle görebilmek için bir helikopterle gökyüzüne yükselmek gerekir. Yükseldikçe cisimler küçülür, alan genişler ve yapılar birbirinden ayırt edilemez. Bu durum aşağıdakilerden hangisini açıklamaya bir örnek olur?
- A) Haritaların işaretlerini
B) Ölçeğin harita üzerindeki etkisini
C) Haritalardaki yön okunu
D) Haritanın kullanımını
23. Haritalarda ayrıntının fazla ya da az olması, haritanın ölçeğine göre değişir. Buna göre, aşağıdaki ölçeklere göre hazırlanan İstanbul iline ait haritalardan hangisinin ayrıntısı daha fazladır?
- A) 1:100.000
B) 1:50.000
C) 1:20.000
D) 1:10.000
24. 1/200.000 ölçekli bir haritada 80 cm olan iki kent arası uzaklık gerçekte kaç km'dir?
- A) 80 km
B) 160 km
C) 1600 km
D) 400 km
25. Ölçeği 1/20.000 olan bir haritada A-B arası 30 cm. olarak gösterilmiştir. Buna göre A-B yolunun gerçek uzaklığı kaç km. dir?
- A) 2
B) 6
C) 20
D) 60
26. Haritada 15 cm. olarak gösterilen bir tarlanın gerçekteki uzunluğu 6 km.'dir. Buna göre, haritanın ölçeği nedir?
- A) 1/30.000
B) 1/40.000
C) 1/400.000
D) 1/60.000
27. Aşağıdakilerden hangisi çizgi ölçeğin, kesir ölçeğe üstünlüğü değildir?
- A) Uzunlukların işlem yapılmadan bulunması
B) Harita fotokopi yoluyla büyütülüp Küçültülse de çizik ölçek yine kullanılabilir olması.
C) Her haritada kullanılıyor olması
D) Göz kararı ile bile uzaklıklar hakkında fikir edinilebilmesi

DÜNYA KÂĞIT ÜZERİNDE ÖLÇEKLER 2

1.

Yukarıdaki haritada A ve B noktaları arasındaki kuş uçuşu gerçek uzaklık kaç km'dir?

- A) 200 B) 400 C) 600 D) 800

2. Aşağıdaki haritada, Tatvan ile Van arasında işleyen feribotun izlediği yol 18cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre, feribotun izlediği yolun gerçek "uzunluğu kaç kilometredir?

- A) 9 B) 45 C) 90 D) 120

3. Aşağıdaki ölçeklerden hangisi daha büyüktür?

- A) 1/ 1.250.000 B) 1/40. 000
C) 1/ 125.000 D) 1/ 50. 000

4. Marmara Bölgesi'nin fiziki haritasını çizmek isteyen Özge, haritadaki bozulma oranının az olmasını istemektedir.

Buna göre, Özge çizeceği haritadaki bozulma oranının az olması için aşağıdaki ölçeklerden hangisini kullanmalıdır?

- A) 1/2 000 000 B) 1/6 000 000
C) 1/4 000 000 D) 1/8 000 000

5. Aşağıda verilen;

Yukarıda verilen çizgi ölçeğin kesir ölçek olarak gösterimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/ 7.000.000 B) 1/700.000
C) 1/ 70.000 D) 1/28.000

6. Öğretmen, Alper ve Ahmet'ten İstanbul ilinin haritasını çizmelerini istemiştir. Alper, İstanbul ilinin haritasını 10 x 20 boyutlarındaki kâğıda çizerken, Ahmet 25 x 50 boyutlarındaki kâğıda çizmiştir.

Buna göre, çizilen haritalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alper'in çizdiği haritanın ölçeği daha büyüktür.
B) Ahmet'in çizdiği haritada ayrıntılar daha fazladır.
C) Büyükçekmece Gölü, iki haritada farklı büyüklükte gösterilmiştir.
D) İstanbul Boğazı, Ahmet'in çizdiği haritada daha uzun gösterilmiştir.

7. Haritalarla ilgili olarak verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Büyük ölçekli haritaların paydasındaki rakamlar büyüktür.
B) Küçük ölçekli haritalar geniş alanları gösterir.
C) Küçük ölçekli haritalarda küçültme oranı fazladır.
D) Büyük ölçekli haritalar düzlem üzerinde daha fazla yer kaplar.

8. Aylın, öğretmenine sınıftaki haritanın hangi ölçeğe göre çizildiğini sorduğunda, öğretmeni; "Bu haritada 1 cm'lik uzunluk gerçekte 40 km'lik bir uzunluğu göstermektedir." şeklinde cevap vermiştir. Buna göre, sınıftaki haritanın çizgi ölçeği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) km
B) km
C) km
D) km

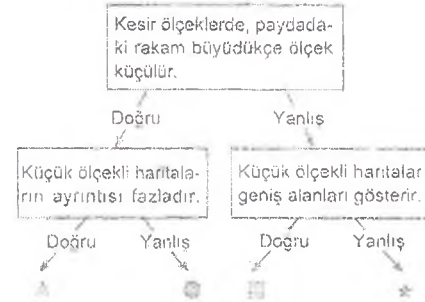
9. Sosyal Bilgiler dersinde ölçeklerine göre haritalar ile ilgili dönem ödevi hazırlayan Merve, ödevine şu bilgileri yazmıştır:

1. Küçük ölçekli haritalar geniş alanları gösterir.
2. Büyük ölçekli haritalarda bozulma oranı azdır.
3. Büyük ölçekli haritaların ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.
4. Küçük ölçekli haritalarda küçültme oranı azdır.

Buna göre, Merve'nin ödevine yazdığı bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

10.

Yukarıda birbiri ile bağlantılı cümleleri içeren bir etkinlik verilmiştir. Bu etkinlikte verilen ifadelerin doğru ya da yanlış olduğuna karar vererek ok yönünde ilerlendiğinde hangi sembole ulaşılması gerekir?

- A) B) C) D)

11. Aşağıda, aynı boyutlarda ölçeği büyük ve ölçeği küçük olan iki harita gösterilmiştir.

Haritaları karşılaştırarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ölçeği büyük olan haritalar daha dar alanları gösterir.
B) Ölçeği küçük olan haritalarda ayrıntılar net görülemez.
C) Ölçeği küçük olan haritalarda küçültme oranları azdır.
D) Ölçeği büyük olan haritalarda ölçek paydası küçüktür.

12. Haritadaki uzunluğu 50 cm olan 1 / 6.300.000 ölçekli bir haritada iki kent arası gerçekte kaç Km'dir?

- A) 31.500 B) 30.000
C) 3150 D) 3500

13. Merve, Ankara ile İstanbul arasındaki uzaklığı;

1. Haritada 3 cm,
2. Haritada 5 cm,
3. Haritada 7 cm,
4. Haritada 10 cm olarak ölçmüştür.

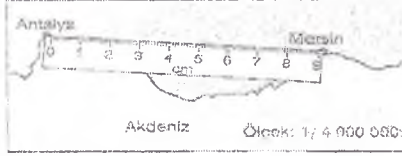
Buna göre, Merve'nin incelediği haritalardan hangisinin ölçeği daha küçüktür?

- A) 1. haritanın   B) 2. haritanın
C) 3. haritanın   D) 4. haritanın

14. 1/200.000 ölçeğe sahip olan bir harita gerçekte kaç kilometreyi gösterir?

- A) 2   B) 4   C) 12   D) 24

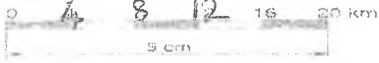
15. Aşağıdaki haritada, Antalya ile Mersin arasındaki kuş uçuşu uzaklık 9 cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre, iki şehir arasındaki kuş uçuşu uzaklık gerçekte kaç km'dir?

- A) 160   B) 200   C) 250   D) 360

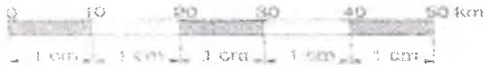
16. Aşağıda, bir haritaya ait çizgi ölçek gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1/400 000 kesir ölçeğine eşittir.
B) Çizgi ölçeğin toplam uzunluğu 20 km'dir.
C) Bölüntüler eşit olup, her bölüntü 1 cm'dir.
D) Bu ölçeğe göre çizilmiş haritada, 1 cm'lik uzunluk arazi üzerinde 4 km'dir.

17.

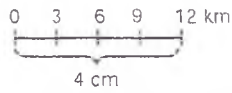
Yukarıdaki çizgi ölçeğe göre çizilmiş bir haritada 10 cm gelen bir kara yolu gerçekte kaç km'dir?

- A) 10   B) 50   C) 75   D) 100

18. Haritaların ve planların çiziminde kullanılan küçültme oranına ne ad verilmektedir?

- A) Ölçek   B) Orantı
C) Düzlem   D) Konum

19.

Yukarıdaki çizik ölçeğin boyu 4 cm dir. Bu ölçeğin kesir ölçek olarak değeri nedir?

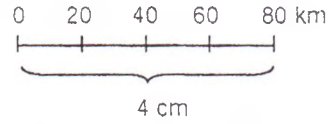
- A) $\frac{1}{300000}$ B) $\frac{1}{600000}$
C) $\frac{1}{900000}$ D) $\frac{1}{1200000}$

20. 1:200000 ölçekli bir haritada iki kent arasındaki mesafe 5 cm olarak gösterilmiştir.

Bu iki kent arasındaki gerçek kuş uçuşu mesafe kaç kilometredir?

- A) 2   B) 5   C) 10   D) 20

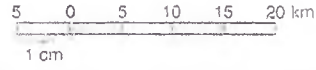
21.

Yukarıdaki çizik ölçeğin boyu 4 cm dir. Bu ölçeğin kesir ölçek cinsinden değeri nedir?

- A) $\frac{1}{6000000}$ B) $\frac{1}{4000000}$
C) $\frac{1}{2000000}$ D) $\frac{1}{800000}$

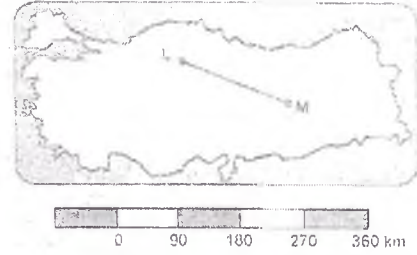
22.

Yukarıdaki çizgi ölçeğin bulunduğu bir haritada, 6 cm uzunluğundaki bir yol gerçekte kaç kilometredir?

- A) 5   B) 10   C) 30   D) 60

23.

Yukarıda verilen Türkiye haritasının çizgi ölçeği şekildeki gibidir.

Bu haritada gösterilen L ve M noktalarının gerçek uzunluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 720 km   B) 360 km
C) 270 km   D) 180 km

24.

Çizik ölçekli bir haritada 4 cm'lik bir uzunluğun km olarak uzunluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 12km   B) 36km
C) 24km   D) 48km

25. 1/200.000 ölçekli olan haritada A ve B merkezleri arasındaki gerçek uzaklık 80 km. dir.

Buna göre A ve B merkezlerinin haritadaki uzaklıkları kaç cm.'dir?

- A) 40   B) 20   C) 400   D) 200

26. 1 / 200.000 ölçekli bir haritada 20 cm ile gösterilmiş olan iki kent arası başka bir haritada 5 cm olarak gösterilmiştir.

Buna göre, ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 / 800.000   B) 1 / 400.000
C) 1 / 5.000.000   C) 1 / 600.000

27. Aşağıda verilenler;

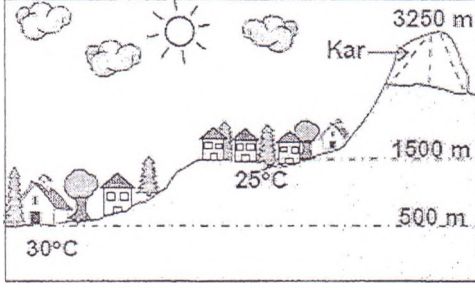
- I. 1/1 00.000
II. 1/200.000
III. 1/500.000

Yukarıda ölçekleri verilen aynı bölgeye ait haritaların ayrıntıları gösterme gücü en fazla olandan en az olana doğru sıralanışı hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) III - II - I   B) II - I - III
C) I - III - II   D) I - II - III

DÜNYADA İKLİM ve YAŞANTILAR 1

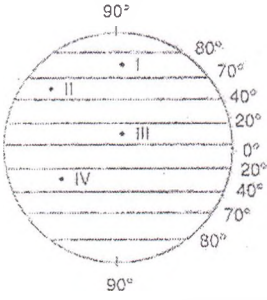
1.

Resimde verilen köylerin farklı sıcaklığa sahip olmasındaki temel etken aşağıdakilerden hangisidir? (DPY- 2007_6)

- A) Rüzgârlar
B) Yükseklik
C) Bitki örtüsü
D) Güneş ışınlarının geliş açısı

2. Akarsu ve göllerin yılın büyük bölümünde donmuş halde bulunduğu bir iklimdir.

Sözü edilen iklim numaralandırılmış yerlerin hangisinde görülebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

3. Aşağıda verilenler;

- I. Çöl iklimi
II. Akdeniz iklimi
III. Ekvatorial iklim
IV. Karadeniz iklimi

Yukarıdaki iklimlerden hangilerinde, yıl içinde belirgin bir kurak dönem vardır?

- A) I – III B) III – IV
C) II – III D) I – III

4. Kutup ikliminde sıcaklık ortalamasının yıl boyunca düşük olmasında, aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Bitki örtüsünün bulunmaması
B) Yağışların kar şeklinde düşmesi
C) Güneş ışınlarının küçük açılarla gelmesi
D) Toprak örtüsünün buzullarla kaplı olması

5. Aşağıdakilerden hangisi karasal iklimin özelliklerinden biridir?

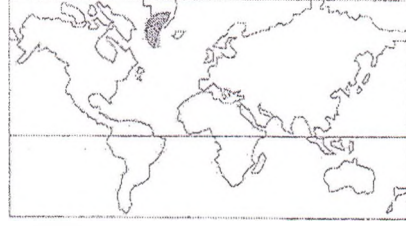
- A) Yazlar sıcak ve kurak geçer
B) Kışlar ılık geçer.
C) En fazla yağış sonbahar mevsiminde düşer.
D) Zeytin tarımına uygundur.

6. Dağların denize paralel uzandığı kıyı tipine boyuna kıyılar denir.

Aşağıdakilerden hangisi boyuna kıyıların bir özelliği sayılmaz?

- A) Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım zordur
B) Deniz iklim geniş bir alana yayılmıştır
C) Falezli yüksek kıyılar geniş yer tutar
D) Kıyı açıklarında ada oluşmamıştır

7.

Yukarıda harita üzerinde işaretli alanda yaşayanların iklim koşullarından dolayı en önemli geçim kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

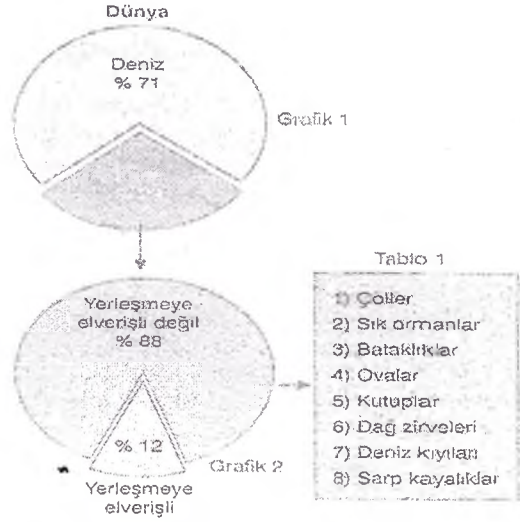
- A) Orman ürünleri B) Balıkçılık ve avcılık
C) Tarımcılık D) Madencilik

8. İklimi oluşturan en önemli eleman sıcaklıktır. Sıcaklık, Güneş'ten Dünya'ya ulaşan enerjinin yeryüzüne dağılması ile ortaya çıkar. Ancak bu enerji yeryüzüne eşit olarak dağıtmaz. Işınların yere düşme açısı enleme göre değişir.

Bu durumu ortaya çıkaran en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şekli
B) Mevsimlerin süresi
C) Yeryüzü şekilleri
D) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi

9.

Yukarıdaki şekilde, Tablo 1 bölümündeki yerlerden iki tanesi yanlışlıkla yazılmıştır.

Buna göre, numaralandırılan yerlerden hangilerinin Tablo 1 bölümünden çıkarılması gerekir?

- A) 1 ve 3 B) 2 ve 8
C) 4 ve 7 D) 5 ve 6

10. Aşağıdakilerin hangisi karasal iklimin bir özelliğidir?

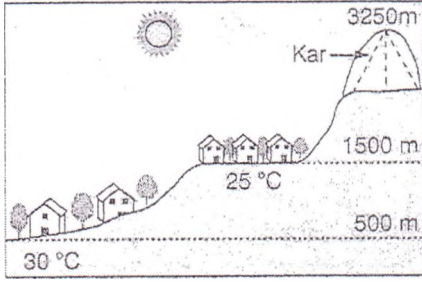
- A) Yağışların tamamının kar şeklinde olması
B) Aylık ortalama sıcaklık farkının fazla olması
C) Yıllık yağış miktarının fazla olması
D) Yağışların yaz mevsiminde daha fazla olması

11. Dağların kıyıya uzanış durumları iklimi etkileyen faktörlerden biridir. Ülkemizde bulunan sıradağlar batıdan doğuya doğru uzanmaktadır. Bu durum güney ve kuzeyden gelen ılık havaların iç kesimlere gitmesini engellemektedir.

Yukarıda anlatılan durum, aşağıdakilerden hangisine neden olmaktadır?

- A) Kıyıdan uzak iç kesimlerde karasal iklimin etkili olmasına
B) Yıllık ortalama sıcaklığın azalmasına
C) Ülkemizde üç farklı iklim görülmesine
D) Çölleşmenin başlamasına

12.

Resimde verilen köylerin farklı sıcaklığa sahip olmasındaki temel etken aşağıdakilerden hangisidir? (2007 — DPY/6)

- A) Rüzgârlar B) Yükseklik C) Güneş ışınlarının geliş açısı D) Bitki örtüsü

13. İklim, geniş bir alanda, uzun yıllar boyunca görülen ortalama hava olaylarına denir. Hava durumu, dar bir sahada etkili olan kısa süreli ve değişken hava koşullarına denir. Buna göre, aşağıdaki cümlelerden hangisi hava durumuna örnek olarak gösterilebilir?
A) Son günlerde ölçülen sıcaklıklar mevsim normallerinin üstünde çıktı.
B) İç Anadolu Bölgesi'nde en fazla yağış kış mevsiminde düşer.
C) Doğu Anadolu Bölgesi'nde don olaylarına çok sık rastlanır.
D) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaz mevsiminde yine kuraklık yaşandı.
14. Şimşeti yakınlarındaki vahalarda birkaç evden oluşan yerleşmeler vardı. Bu tip yerleşim ortamlarının kurulabilmesi için, açılan kuyulardan su çıkması gerekiyordu. Şimşetililer bu gün bile Sudan'ı Fas'a bağlayan kervan yolu üzerinde mal taşırlar. Bu bilgilere bakılarak Şimşetililer ve yaşadıkları alan hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
A) Çöl ikliminin etkili olduğu
B) Dağınık bir yerleşim oluşturdular
C) Vahaların etrafında toprakların verimli olduğu
D) Ticaretin önemli bir geçim kaynağı oluşturdu
15. Ilıman kuşakta yaşayan insanların mevsimlere göre giysi değiştirme ihtiyacı, sıcak ve soğuk kuşakta yaşayan insanlara göre daha çoktur. Ilıman kuşakta gözlenen bu durum, aşağıdakilerden hangisinin ispatı olabilir?
A) Kışın çok kar yağdığına
B) Hava olaylarının sık sık mevsim normallerinin dışına çıktığına
C) Yazın tropikal hava akımlarının etkili olduğuna
D) Yıllık sıcaklık farklarının fazlalığına
16. Bir yerde kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürüyorsa bu yer için hangisi söylenebilir?
A) Yükseltisi fazladır
B) Yeryüzü şekilleri sadedir
C) Kuzey yarı kürede bir yerdir
D) Ekvatorun güneyindedir
17. İklim şartları ile konutların yapımında kullanılan malzeme arasında yakın ilişki vardır. Bu bilgiye göre, Karadeniz Bölgesi'nde kıyılardaki evlerin hangi malzeme ile yapılması beklenir?
A) Ahşap B) Kerpiç
C) Taş D) Beton
18. Kutup ikliminde sıcaklık ortalamasının yıl boyunca düşük olmasında, aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?
A) Bitki örtüsünün bulunmaması
B) Yağışların kar şeklinde düşmesi
C) Güneş ışınlarının küçük açılarla gelmesi
D) Toprak örtüsünün buzullarla kaplı olması

19.

Yukarıda verilen dünya haritasında görülen işaretli yerlerden hangisinde muson iklimi görülür?

- A) I B) II C) III D) IV

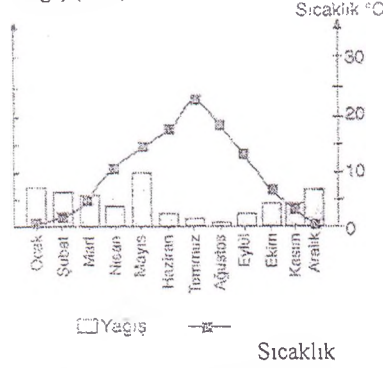
20. Aşağıda verilenler;
I. Çöl iklimi
II. Akdeniz iklimi
III. Ekvatorial iklim
IV. Karadeniz iklimi
Yukarıdaki iklimlerden hangilerinde, yıl içinde belirgin bir kurak dönem vardır?
A) I - II B) I - V
C) II - III D) II - IV
21. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe normal şartlarda sıcaklık düşmektedir. Buna enlem etkisi denilir Ayrıca sıcaklığı etkileyen en önemli unsur enlemdir. Enlemin bir yerdeki sıcaklığı etkilemesi hangisi ile açıklanabilir?
A) Ekvator çevresinde ormanların, kutuplar çevresinde buzulların bulunması
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
C) Kuzey Yarım Küre'de karaların daha fazla yer kaplaması
D) Dünyanın şeklinden dolayı güneş ışınlarını alma açısının değişmesi
22. Aşağıdaki ifadelerden hangisinde, bir yerin günlük hava durumundan çok iklim özellikleri hakkında daha belirgin ipucu bulunmaktadır?
A) Aniden başlayan yağmur trafiği felç etti
B) Ormanlık alan sabah sisten görünmez oldu
C) Düz ovalarda kar 6 ay boyunca erimez
D) Öğleyin yağın dolu ekinlere zarar verdi
23. Aşağıdaki iklim çeşitlerinden hangisinde tarımsal faaliyet yapılmaz?
A) Kutup iklimi B) Karasal iklim
C) Muson iklimi D) Akdeniz iklimi
24. Pirinç yaz sıcaklığının ve yaz yağışının fazla olduğu yerlerde yetiştirilen bir tahıldır. Dünya üretiminin en büyük kısmı Hindistan, Endonezya, Bangladeş ve Çin gibi ülkelerde yapılmaktadır. Buna göre pirincin yetiştiği iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ekvatorial iklim B) Muson İklimi
C) Akdeniz iklimi D) Çöl İklimi
25. Aşağıda verilenler;
➤ Japonya'da konutlar hafif ve esnek malzemelerle yapılmaktadır.
➤ İsveç, Norveç ve Kanada'da konutların yapımında ahşap malzeme kullanılmaktadır.
➤ Kuzey Afrika ülkelerinde konutlar kerpiçten yapılmaktadır.
Bu gözlemler, konut yapımında;
I. Yer yapısı,
II. Doğal şartlar,
III. Matematik konum
Durumlarından hangilerinin etkili olduğuna örnek olur?
A) I - II B) Yalnız II
C) I - III D) I - II - III

DÜNYADA İKLİM ve YAŞANTILAR 2

1. Hava durumu ile iklim arasında farklar vardır. Aşağıdakilerden hangisi hava durumu ve iklim arasındaki farklardan biri değildir?
- A) Hava durumu daha az değişkendir
B) İklim uzun süreli hava olaylarının ortalamasıdır.
C) Hava durumu kısa süreli hava olaylarıdır
D) İklim daha kapsamlıdır

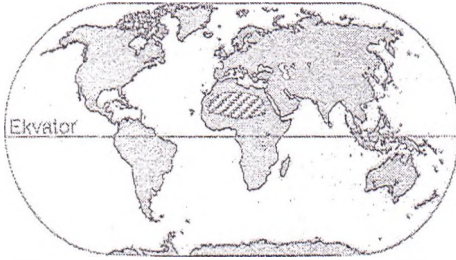
2. Yağış (mm)

Yukarıda yağış ve sıcaklık grafiği verilen merkezle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Yer şekilleri oldukça sadedir.
B) Deniz kıyısında bulunur.
C) Kuzey Yarım Küre'de yer alır.
D) Kar yağışlı gün sayısı fazladır.

- 3.

Haritada taralı olarak gösterilen bölgenin iklim özellikleri ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bitki örtüsü ormandır.
B) Yıllık yağış miktarı fazladır.
C) Yıllık sıcaklık ortalaması düşüktür.
D) Gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

4. Aşağıda verilenler;
I. Ekvatorial İklim
II. Kutup İklimi
III. Muson İklimi
IV. Tundra İklimi

Yukarıda verilen iklim çeşitlerinin ekvator dan kutuplara doğru görülmelerine göre sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) I - IV - III - II
B) I - IV - III - II
C) II - III - IV - I
D) I - III - IV - II

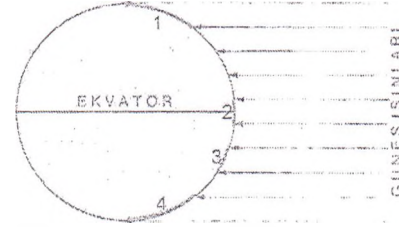
5. Aşağıda verilenler;

- Doğal bitki örtüsü bozkırlardan oluşmaktadır.
➤ Kış mevsiminde kar yağışları ve don olayları görülür.
➤ Gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkı fazladır.

Yukarıdaki özelliklerin görüldüğü bir iklim bölgesi ile ilgili olarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Denizlerden uzak bir bölgedir.
B) Yıllık ortalama yağış miktarı fazladır.
C) İnsanların yakacak ve ısınma sorunu fazladır.
D) Yetiştirilen tarım ürünleri arasında en fazla yeri tahıllar alır.

6. Denizler, karalara göre geç ısınmakta ve geç soğumaktadır. Aşağıdakilerden hangisi bu durumu ispatlar?
- A) Karaların her zaman soğuk, denizlerin ise her zaman sıcak olması
B) Denizlerin her zaman karalardan soğuk olması
C) Yazın denizden esen rüzgârın sıcak olması
D) Kışın denizden esen rüzgârın ılık olması
7. Güneş ışınları aşağıdaki küre üzerine şekildeki gibi düşmektedir. Güneş ışınlarının dar açıyla düştüğü yüzeylerde sıcaklık, güneş ışınlarının dik açılarla düştüğü yüzeylerdekinden düşük olur.

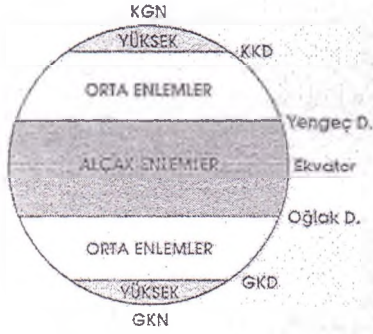

Buna göre, yukarıdaki küre üzerinde numaralandırılan bölümlerin hangisinde sıcaklığın daha fazla olması beklenir? (Sıcaklığı etkileyen diğer faktörler düşünülmemektedir.)

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Bir dağın kuzey yamaçlarının yıl boyunca güney yamacından daha fazla ısınması bu dağla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisini doğrular?
- A) Güney Yarım Küre'dedir.
B) Deniz kenarındadır.
C) Yükseltisi azdır.
D) Eğimi fazladır.
9. "Bulduğum bölgedeki insanlar, yıl boyunca hafif ve ince elbiseler giyerler. Yıl içinde mevsimlere göre elbise değiştirme ihtiyacı yoktur. Çünkü bulunduğumuz bölgede"
Yukarıdaki ifadeleri kullanan bir kişi, konuşmasını aşağıdakilerden hangisiyle sürdürürse anlamlı bir cümle kurmuş olur?
- A) Don olayları çok sık görülür.
B) Ortalama yükseltisi fazla olan alanlar geniş yer kaplar.
C) Sıcaklık ortalamaları yıl içinde fazla değişiklik göstermez.
D) Yıl içindeki yağışların büyük bölümü kar şeklinde düşer.
10. Yeryüzündeki kara parçalarının çok büyük olanlarına kıta denir. Aşağıdakilerden hangisi, Dünya'daki kıtalardan biri değildir?
- A) Grönland B) Güney Amerika
C) Antarktika D) Okyanusya
11. Aşağıdaki yerlerin hangisi, insan yaşamı için elverişli şartlara sahip olan yerler arasında gösterilemez?
- A) Liman kuşakta alçak alanlar
B) Dönenceler çevresindeki çöller
C) Akarsu kıyılarındaki düzlük alanlar
D) Verimli toprakların bulunduğu kıyı alanları
12. Aşağıdakilerden hangisi kutup ikliminin özelliklerinden biri değildir?
- A) Sıcaklık ortalaması 0 °C'nin altındadır.
B) Yağışlar kar şeklinde görülür.
C) Bitki örtüsü bozkırdır.
D) Kutuplara yakın yerlerde etkilidir
13. Aşağıdakilerden hangisi Dünya üzerinde en fazla yağış alan bölgelerden biri değildir?
- A) Ekvatorial bölge
B) Muson bölgeleri
C) Orta kuşak karalarının okyanus kıyıları
D) Kutup çevreleri

14.

0° paraleli Ekvator

- 23° 27' kuzey paraleli Yengeç Dönencesi
- 23° 27' güney paraleli Oğlak Dönencesi
- 66° 33' kuzey paraleli Kuzey Kutup Dairesi
- 66° 33' güney paraleli Güney Kutup Dairesi
- 90° kuzey paraleli Kuzey Kutup Noktası
- 90° güney paraleli Güney Kutup Noktası

Türkiye, matematik konumuna göre yukarıda belirtilen yönlerin hangisinde yer almaktadır?

- A) Yengeç Dönencesi   B) Oğlak Dönencesi
C) Ekvator   D) Kuzey Kutup Dairesi

15. Aşağıda verilenler;

- Sıcaklık yıl boyunca 20 °nin üstündedir.
- Yıllık sıcaklık farkı 1-2° gibi düşük bir değerdedir.
- Sıcaklık farklarının düşük olması nedeniyle mevsimler oluşmamıştır.

Verilen bu bilgiler aşağıdaki iklim tiplerinden hangisine aittir?

- A) Kutup İklimi   B) Akdeniz iklimi
C) Ekvatorial iklim   D) Karasal İklim

16. Afrika Kıtasının hem Kuzey Yarım Küre'de hem de Güney Yarım Kürede toprakları bulunur.

Bu durum, Afrika Kıtası'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Kıyılarının girintili çıkıntılı olmasıyla
B) Ekvator'un kıtanın üzerinden geçmesiyle
C) Kuzey kesimlerinin güney kesimlerinden geniş olmasıyla
D) Başlangıç meridyeninin (Greenwich) kıtanın üzerinden geçmesiyle

17. Aşağıdaki şekilde Kuzey Yarım Küre'de orta kuşakta bir bölgede, deniz ve karanın belirli bir aydaki sıcaklık durumu gösterilmiştir.

Kara ve denizlerin ısınma özellikleri göz önüne alındığında, söz konusu ay aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ocak   B) Haziran
C) Temmuz   D) Ağustos

18. Ürdün'de kırsal kesimde yaşayan insanların bir kısmı göçebe yaşam sürmektedir.

Buna göre, söz konusu insanların en önemli geçim kaynağının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

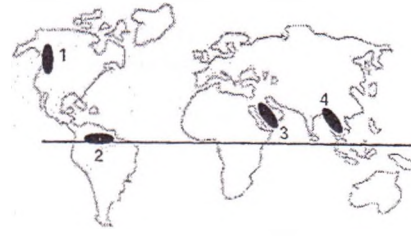
- A) Tarım   B) Madencilik
C) Hayvancılık   D) Turizm

19. Rüzgârlar sıcaklığın azalıp yükselmesinde etkili olur.

Buna göre, aşağıdaki rüzgârlardan hangisi sıcaklık artıran bir rüzgâr çeşidi değildir?

- A) Lodos   B) Yıldız
C) Kible   D) Keşişleme

20.

Yukarıdaki Dünya haritası üzerinde işaretlenmiş bölgelerden hangisi Dünya'nın en kurak alanlarından?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

21. Kutuplarda yaşayan birçok insanlar yaşamaktadır. Verilen bilgidene yola çıkılarak "Eskimo" denilen ve bu bölgede yaşayan bu insanların yaşadıkları yerin iklimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karasal iklim hâkimdir.
B) Kışları soğuk ve yağışlı, yazları ise sıcaktır.
C) Kışın çoğunlukla kar yağmaktadır.
D) Sıcaklık daima 4 derecenin altındadır.

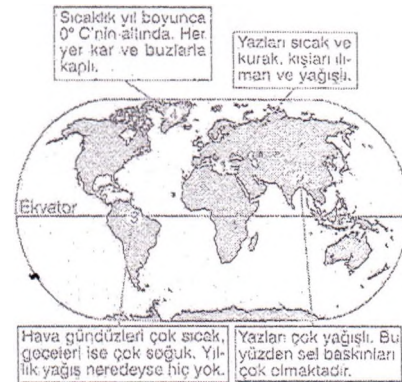
22. Bu iklimde hava gündüzleri çok sıcak, geceleri ise soğuk olur. Yıl boyunca neredeyse hiç yağmur yağmaz. Bu yüzden ancak sığağa ve kuraklığa dayanabilen bitkiler yetişebilmektedir.

Yaşamak zor olduğundan, bu iklimin görüldüğü bölgelerde nüfus çok

Sosyal bilgilere öğretmeni Nuran Hanım'ın tahtaya bazı özelliklerini yazdığı iklim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çöl iklimi   B) Kutup iklimi
C) Muson iklimi   D) Akdeniz iklimi

23. Aşağıdaki haritada, dört bölgenin iklim özellikleriyle ilgili anlatımlar verilmiştir.

Buna göre, hangi bölgede anlatılan iklim özellikleri görülmez?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

24. Ekvatorial iklimde ormanlar geniş yapraklı ağaç türlerinden oluşur.

Bu durum, ekvatorial iklimin hangi özelliğinin bir sonucudur?

- A) Yağışların düzenli olmasının
B) Akarsuların bol su taşımasının
C) Sıcaklığın her mevsim yüksek olmasının
D) Orman altı bitki örtüsünün gür olmasının

25. Aşağıda verilenler;

- I. Boylam
II. Rüzgârlar
III. Yer şekilleri
IV. Denizellik

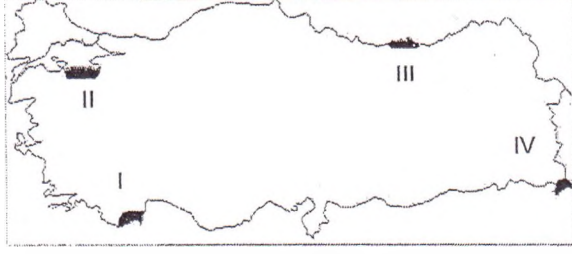
Dünya üzerinde farklı iklim tiplerinin görülmesinde, yukarıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

DÖRT MEVSİM TÜRKİYE 1

1. Bozkır bitki örtüsü, karasal iklimin karakteristik bitki örtüsüdür.

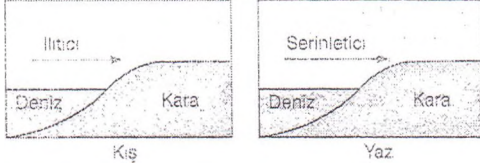
Türkiye'nin iklim özellikleri dikkate alındığında yukarıdaki haritada numaralandırılmış alanların hangisinde bozkır bitki örtüsü yaygın olarak görülür?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Dağların kıyıya uzanış durumları iklimi etkileyen faktörlerden biridir. Ülkemizde bulunan sıradağlar batıdan doğuya doğru uzanmaktadır. Bu durum güney ve kuzeyden gelen ılık havaların iç kesimlere gitmesini engellemektedir. Yukarıda anlatılan durum, aşağıdakilerden hangisine neden olmaktadır?
- A) Kıyıdan uzak iç kesimlerde karasal iklimin etkili olmasına
B) Yıllık ortalama sıcaklığın azalmasına
C) Ülkemizde üç farklı iklim görülmesine
D) Çölleşmenin başlamasına

3. Akdeniz ve Karadeniz iklimlerinin özelliklerini en iyi tanıtan bitki çifti hangisidir?
- A) Buğday – Mısır B) Fındık – Zeytin
C) Pamuk – Tütün D) Fındık – Çay

4. Aşağıdaki şekillerde, deniz melteminin yaz ve kış mevsimlerinde sıcaklık üzerindeki etkisi gösterilmiştir.

Deniz melteminin, yaz ve kış mevsimlerinde sıcaklık üzerinde farklı etki yapmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kara ve denizlerin farklı ısınması
B) Karalarda bitki örtüsünün gür olması
C) Denizlerde rüzgârların daha hızlı esmesi
D) Denizlerin karalardan daha geniş alan kaplaması

5. Geniş bir sahada, uzun yıllar boyunca devam eden atmosfer olaylarının ortalamasına iklim denir. İklim insanların;
- I. Yeryüzüne dağılışları
II. Ekonomik faaliyetleri
III. Yiyecek ve giyecekleri
IV. Siyasi faaliyetleri
- Gibi özelliklerinden hangisi üzerinde etkili değildir?
- A) I B) II C) III D) IV

6. Ben Karadeniz kıyısında bir ilde yaşıyorum. Denizimiz çok temiz olmasına rağmen, deniz turizmi Akdeniz ve Ege kıyılarındaki kadar gelişmemiştir. Sizce bunun nedenleri neler olabilir?

Yukarıdaki öğrencinin sorduğu sorunun cevabı, aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Karadeniz kıyılarındaki her mevsim yağış alması
B) Yaz mevsimi süresinin Karadeniz'de daha kısa olması
C) Karadeniz kıyılarındaki doğal bitki örtüsünün daha çeşitli olması
D) Karadeniz'in sularının yaz mevsimindeki sıcaklığının Akdeniz ve Ege Denizi'ninkinden düşük olması

7. Aşağıdakilerden hangisi karasal iklimin özelliklerinden biridir?

- A) Yazlar sıcak ve kurak geçer
B) Kışlar ılık geçer.
C) En fazla yağış sonbahar mevsiminde düşer.
D) Zeytin tarımına uygundur.

8. Türkiye'de kış mevsimlerinde en düşük sıcaklıkların Doğu Anadolu Bölgesi'nde ölçülmesinin başlıca sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Engebenin fazla, tarıma elverişli düzlüklerin az olması
B) Karasallığın şiddetli, yükseltinin fazla olması
C) Sönmüş volkanik dağların fazla olması
D) Bitki örtüsünün fakir, ormanlarının az olması

9. Karadeniz Bölgesi'nde hemen hemen her mevsim yağışlı, yazları serin, kışları ılık bir iklim görülür. Karadeniz Bölgesi'nde iklimin, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisinin daha az olduğu söylenebilir.

- A) Yetiştirilen tarım ürünleri
B) Doğal bitki örtüsüne
C) Sanayisinin yetersiz oluşuna
D) Akarsu rejimlerine

10. Aşağıda verilenler;

- I. Yazları sıcak ve kurak geçer
II. Her mevsim yağışlıdır
III. Kışları sert ve kar yağışlıdır
IV. En fazla yağış sonbaharda düşer

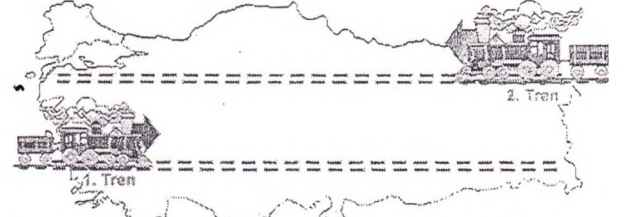
Yukarıda verilenlerden hangileri, İç Anadolu Bölgesi'nde hüküm süren iklimin özelliklerini en iyi açıklar?

- A) I – II B) II – III
C) II – IV D) I – III

11. Fiziki haritalardan yararlanılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yeryüzü şekillerine
B) İl veya eyalet sınırlarına
C) Profil çıkarmaya
D) Eğim hesaplamaya

- 12.

Haritada görüldüğü gibi iki tren ok yönünde hareket edecektir. Trendekilerin yolculuk sırasında aşağıdaki gözlemlerden hangisi yapması beklenemez?

- A) 1. Trendekiler sıcaklıkların yükselişine bağlı olarak azaldığını görür.
B) 1. Trendekiler karasallığa bağlı olarak yıllık sıcaklık farkının arttığını görür.
C) 2. Trendekiler matematik konum itibarıyla sıcaklıkların azaldığını görür.
D) 2. Trendekiler karasallıktan dolayı önce yağışların az olduğunu, ilerledikçe denizelliğe bağlı olarak ise arttığını görür

13. Aşağıda verilenler;

- I. Çöl iklimi
II. Akdeniz iklimi
III. Ekvatorial iklim
IV. Karadeniz iklimi

Yukarıdaki iklimlerden hangilerinde, yıl içinde belirgin bir kurak dönem vardır?

- A) I – III B) III – IV
C) II – III D) I – III

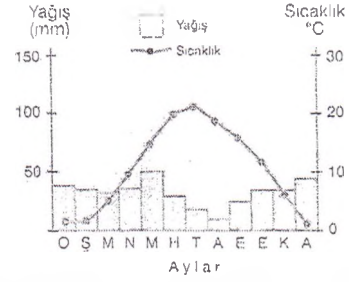

14. İklim özelliği bakımından Ege Bölgesi, aşağıdaki bölgelerimizden hangisiyle benzerlik gösterir?
A) Karadeniz B) Doğu Anadolu
C) İç Anadolu D) Akdeniz
15. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde küçükbaş hayvancılık faaliyetlerinin yaygın olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Tarımda sulama sorununun olması
B) Bozkır alanlarının yaygın olması
C) Yıllık yağış miktarının yetersiz olması
D) Kış sıcaklık ortalamasının fazla olması
16. Marmara Bölgesi'nde Akdeniz, Karadeniz ve karasal iklim tiplerinin üçüde görülmektedir. Aşağıdakilerden ispat olabilir?
A) Ormanlık alanların fazla olması
B) Sanayinin gelişmesi
C) Zeytin, ayçiçeği ve fındığın yetişmesi
D) Kış sporlarının yapılması
17. Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe normal şartlarda sıcaklık düşmektedir. Buna enlem etkisi denilir Ayrıca sıcaklığı etkileyen en önemli unsur enlemdir. Enlemin bir yerdeki sıcaklığı etkilemesi hangisi ile açıklanabilir?
A) Ekvator çevresinde ormanların, kutuplar çevresinde buzulların bulunması
B) Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesi
C) Kuzey Yarım Küre'de karaların daha fazla yer kaplaması
D) Dünyanın şekli nedeniyle güneş ışınlarının alma açısının değişmesi
18. Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz Bölgesi'nin özelliklerinden biridir?
A) Hidroelektrik enerjisi üretiminde en başta gelmesi
B) Sıcaklık farklarının en az olması
C) En çok linyit yataklarına sahip olması
D) En uzun kıyı şeridi uzunluğuna sahip olması
19. Karasal iklimin özelliklerinden biri de, yaz ve kış mevsimleri arasındaki sıcaklık farkının yüksek olmasıdır.

- Buna göre, haritada gösterilen şehirlerden hangisi karasal iklimin etkisindedir?
A) İzmir B) Mersin
C) Sivas D) Trabzon
20. Aşağıdaki ifadelerden hangisinde, bir yerin günlük hava durumundan çok iklim özellikleri hakkında daha belirgin ipucu bulunmaktadır?
A) Düz ovalarda kar 6 ay boyunca erimez
B) Aniden başlayan yağmur trafiği felç etti
C) Ormanlık alan sabah sisten görünmez oldu
D) Öğleyin yağın dolu ekinlere zarar verdi
21. Genel olarak tarım ürünleri, aynı iklim özelliklerine sahip olan illerde benzer iken, değişik iklim özellikleri gösteren illerde farklıdır. Buna göre aşağıda eşleştirilen illerden hangilerinde yetiştirilen tarım ürünleri daha çok benzerlik taşır?
A) Muş – Rize B) Konya – Kayseri
C) Trabzon – Diyarbakır D) Adana – Sivas

22. Ülkemizde birbirinden belirgin farklarla ayrılan Akdeniz, Karadeniz ve karasal iklim özellikleri görülmektedir. Aşağıdakilerden hangisi, ülkemizde farklı iklim tiplerinin görülmesinde daha çok etkili olmuştur?
A) Yer şekilleri B) Akarsu ve göller
C) Enlem dereceleri D) Doğal bitki örtüsü
23. Aşağıda, ülkemizdeki bir merkeze ait ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Grafiğe göre, aşağıdakilerden hangisi bu merkezle ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Yıllık sıcaklık farkı 15 °C'den fazladır.
B) En az yağış en sıcak ayda düşmektedir.
C) Yıllık yağış miktarı 500 mm'nin altındadır.
D) Aynı miktarda yağış düşen aylar bulunmaktadır.
24. Akdeniz Bölgesi'nde yer alan Antalya'da Akdeniz İklim'i görülürken, Isparta'da Karasal İklim görülür. Bu duruma neden olan coğrafi etmen aşağıdakilerden hangisidir?
A) Denize yakınlık ve uzaklık B) Boylam farklılığı
C) Bitki örtüsü farklılığı D) Enlem farklılığı
25. Doğu Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilen ürün çeşidi, diğer bölgelere göre azdır. Bu durumun nedenlerinden biri olmayan etken aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sıcaklık farkının fazla olması
B) Ortalama yükseltinin fazla olması
C) Yıllık sıcaklık ortalamasının yüksek olması
D) Yer şekillerinin fazla engebeli olması
26. Türkiye'de en kısa gündüz hangi tarihte yaşanır?
A) 21 Mart B) 21 Haziran
C) 23 Eylül D) 21 Aralık
27. Aşağıdakilerden hangisi Dünya üzerinde en fazla yağış alan bölgelerden biri değildir?
A) Kutup çevreleri B) Ekvatorial bölge
C) Muson bölgeleri D) Okyanus kıyıları
28. Kara ikliminin en belirgin özelliği, aşağıda verilen bölge çiftlerinden hangisinde görülmektedir?
A) Ege – İç Anadolu
B) Karadeniz – Doğu Anadolu
C) Güneydoğu Anadolu – Marmara
D) Doğu Anadolu – İç Anadolu
29. Ülkemizde karasal iklim görülen bir merkezle ilgili, aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?
A) Deniz kıyısında yer aldığı
B) Sıcaklık farklarının fazla olduğu
C) Doğal bitki örtüsünün maki olduğu
D) Yağışın mevsimlere düzenli dağıldığı
30. Ege kıyılarına, Karadeniz kıyıları kadar yağış düşmemektedir. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biridir?
A) Dağların kıyıya dik uzanması
B) Sanayinin gelişmiş olması
C) Tarımın gelişmesi
D) Kıt'a sahanlığının geniş olması

DÖRT MEVSİM TÜRKİYE 2

1. Türkiye'de denize kıyısı olan bölgelerin iklimi ılıman iken iç kesimler karasal iklime sahiptir.

Denize kıyısı olan bölgelerde ılıman iklim görülmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların uzanış yönü
B) Denizin ılımanlaştırıcı etkisi
C) Denizlerin tuzlu olması
D) Kıyılarda ormanlık alanların fazla olması

2. Aşağıda verilen illerin iklim özellikleri dikkate alındığında hangisinde yağışların daha az olduğu söylenebilir?

- A) Rize
B) Samsun
C) Zonguldak
D) İzmir

3.

İzmir'den A ve B noktası yönünde hareket eden iki kişi sıcaklıkların düştüğünü fark etmiştir.

Sıcaklığın düşmesi hangisinde sırası ile doğru olarak gösterilmiştir

<u>A</u>	<u>B</u>
A) Boylam	Enlem
B) Yükselti	Bakı
C) Enlem	Yükselti
D) Denizellik	Boylam

4. Dağların denize paralel uzandığı kıyı tipine boyuna kıyıları denir.

Aşağıdakilerden hangisi boyuna kıyıların bir özelliği sayılmaz?

- A) Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım zordur
B) Deniz iklim geniş bir alana yayılmıştır
C) Falezli yüksek kıyıları geniş yer tutar
D) Kıyı açıklarında ada oluşmamıştır

5. Yazlar serin, kışlar ılık geçer. Her mevsim yağış alırken, en fazla yağış sonbahar mevsiminde düşer.

Yukarıda özellikleri verilen iklim tipi için aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

- A) Karadeniz iklimidir.
B) Yağış rejimi düzenlidir.
C) Buğday tarımına elverişlidir.
D) Kışın don olayı görülmez.

6. Ülkemizin en çok ve en az yağış alan bölümleri, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Doğu Karadeniz – Dicle
B) Erzurum – Kars – Konya
C) Batı Karadeniz – Adana
D) Doğu Karadeniz – Konya

7.

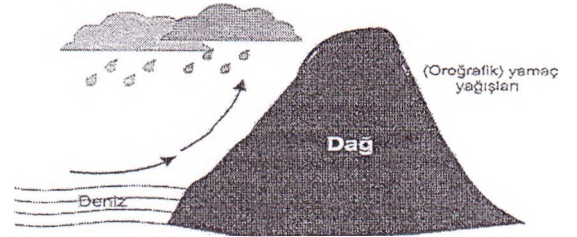

Ankara ile Erzurum'a güneş ışınları yaklaşık aynı açıyla gelmesine rağmen, Erzurum daha soğuktur

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ankara'nın daha güneyde yer alması
B) Ankara'nın denize daha yakın olması
C) Erzurum'un Ekvator'a daha uzak olması
D) Erzurum'da yükseltinin daha fazla olması

8.

Bu şekle göre, bu yağış tipinin en fazla görüldüğü yer, aşağıdaki Türkiye haritasında kaç numarayla gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

9. İklimi oluşturan en önemli eleman sıcaklıktır. Sıcaklık, Güneş'ten Dünya'ya ulaşan enerjinin yeryüzüne dağılması ile ortaya çıkar. Ancak bu enerji yeryüzüne eşit olarak dağıtmaz. Işınların yere düşme açısı enleme göre değişir.

Bu durumu ortaya çıkaran en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şekli
B) Mevsimlerin süresi
C) Yeryüzü şekilleri
D) Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki hareketi

10. Aşağıdaki bazı merkezler, yıllık donlu gün sayıları ortalamalarına göre eşleştirilmiştir.

Bunlardan en yüksek ve en düşük değerlere eşleştirileni hangisidir?

- A) Ankara – Giresun B) Van – Urfa
C) Erzurum – İstanbul D) Kars – Antalya

11. Akdeniz İklimi ile İç Anadolu Bölgesi'nde görülen Karasal İklimin benzer yönü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En fazla yağışın kış mevsiminde olması
B) Kış mevsiminin ılık geçmesi
C) Yaz mevsiminin kurak ve sıcak geçmesi
D) Yıllık yağış miktarının eşit olması

12. Aşağıdakilerden hangisi, bir yörede Akdeniz iklimi özelliklerinin görüldüğü ispatlar?

- A) Buğday tarımının yaygın olması
B) Büyükbaş hayvancılığın yaygın olarak yapılması
C) Küçük, krom ve demir gibi madenlerin çıkarılması
D) Doğal bitki örtüsünün zeytin, zakkum, defne, mersin gibi bitkilerden oluşması

13. Türkiye, genel olarak Akdeniz ikliminin yayılış alanına girer. Buna rağmen yurdumuzda birbirinden oldukça farklı iklim tipleri görülür.

İklim tiplerinin farklılaşmasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Dağların uzanış yönü B) Denizellik
C) Yükselti D) Bölgelerin yüzölçümü

14. İstanbul'dan uçakla Antalya'ya giden bir yolcu grubu uçuş tamamlandığında bu yolculukla ilgili aşağıdakilerden hangisini söyleyemez?

- A) Yolculuğumuz sonunda Ekvator'a yaklaştık
B) Gittiğimiz noktanın paralel dairesi, hareket ettiğimiz noktanın paralel dairesinden daha uzundur.
C) Yolculuğumuz dönenceler arasındaki bir güzergahta gerçekleşmiştir.
D) Yaklaşık 600 km'lik bir yol kat ettik.

15. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?
- A) Akdeniz İkliminin bitki örtüsü bozkırdır
B) Karasal iklim alanlarında yazları sıcak ve kurak geçer
C) Akdeniz ikliminde kışları ılık ve yağışlıdır
D) Karadeniz ikliminin tabii bitki örtüsü ormandır
16. Aşağıdakilerin hangisi karasal iklimin bir özelliğidir?
- A) Yağışların tamamının kar şeklinde olması
B) Aylık ortalama sıcaklık farkının fazla olması
C) Yıllık yağış miktarının fazla olması
D) Yağışların yaz mevsiminde daha fazla olması
17. Bir yerde kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürüyorsa bu yer için hangisi söylenebilir?
- A) Kuzey yarı kürede bir yerdir
B) Yükseltisi fazladır
C) Yeryüzü şekilleri sadedir
D) Ekvatorun güneyindedir
18. Yağış ile bitki örtüsü arasında çok yakın ilişki vardır. Buna göre, İç Anadolu Bölgesi'ndeki yağış rejimiyle aşağıdaki durumlardan hangisini daha fazla etkilemiştir?
- A) Kara yolu ulaşımının kolay yapılmasını
B) Akarsuların derin vadilerden akışını
C) Bozkır bitkilerinin geniş alanlarda yetişmesini
D) Doğal göllerin çok olmasını
19. Türkiye'de buzullar yüksek dağlarda etkilidir. Kıyılarda buzul etkisi ve buzullar şekillerine rastlanmaz. Kıyılarda buzul şekillerine rastlanmaması:
- I. Ülkemizin orta kuşakta olması
II. Kıyıların derin olmaması
III. Batıdan doğuya doğru yükseltinin artması
- Faktörlerinden hangisi veya hangileriyle açıklanır?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

20. Samsun'da yıllık sıcaklık ortalaması 16° C iken Antalya'da yıllık sıcaklık ortalaması 18° C olması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?
- A) Yükselti
B) Enlem
C) Denizellik
D) Bakı

21.

Öğretmenim ülkemizde güneye bakan evler neden

Ülkemizde güneye bakan evler daha sıcaktır

Buna göre öğretmen, iklimi etkileyen faktörlerden hangisi üzerinde durmuştur?

- A) Deniz etkisi
B) Yağış
C) Yükselti
D) Bakı

22. Aşağıda verilenler;
- I. Maki – Bozkır
II. Bozkır-Orman
III. Maki – Kızılcım
IV. Bozkır - Meşe
- Yukarıda verilen doğal bitki eşleştirmelerinden hangisine Akdeniz iklim bölgesinde daha çok rastlanır?
- A) I
B) II
C) III
D) IV

23. Türkiye'nin kuzeyinde, güneyinde ve batısında deniz olmasına rağmen iç kesimlerinde kalan İç Anadolu Bölgesi'nde deniz etkisi görülmemektedir. Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenidir?
- A) Yükseltinin fazla olması
B) Denizlere uzak olması
C) Düzlük alanların fazla olması
D) Etrafının yüksek dağlarla çevrili olması

24. İklim şartları ile konutların yapımında kullanılan malzeme arasında yakın ilişki vardır. Bu bilgiye göre, Karadeniz Bölgesi'nde kıyılardaki evlerin hangi malzeme ile yapılması beklenir?
- A) Ahşap
B) Kerpiç
C) Taş
D) Beton
25. Türkiye'deki Doğu ve Batı Karadeniz bölümleri ile Akdeniz kıyıları ve Yıldız Dağları bölümleri en çok yağış alan yerlerdir. Bu duruma, aşağıdaki faktörlerden hangisinin en çok neden olduğu söylenebilir?
- A) Karasallık
B) Enlem
C) Dağların uzanış yönü
D) Yükseklik
26. Aşağıdaki haritada 26.09.2010 tarihindeki hava durumu gösterilmiştir.

Sadece haritadaki bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karadeniz kıyıları parçalı bulutludur.
B) Gök gürültülü sağanak yağış, Ege Bölgesi'nin her tarafında etkili olacaktır.
C) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde hava açıktır.
D) Türkiye'de aynı anda farklı hava olayları görülmektedir.

27.

Haritada gösterilen kentlerimizin hangisinde gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkı daha fazladır?

- A) Antalya
B) Ankara
C) Adana
D) Sinop

28. Akdeniz ve Ege Bölgeleri'nin kıyı kesimlerinde belli bir yükseltiye kadar maki bitki toplulukları görülür. Daha yukarılarda ise meşe ve çam ormanları görülmektedir. Bitki örtüsündeki bu değişim, aşağıdakilerden hangisinin değişmesinden kaynaklanmaktadır?
- A) Sıcaklık
B) Yağış miktarı
C) Toprak türü
D) Rüzgâr yönü
29. Ülkemizde birbirinden belirgin farklarla ayrılan Akdeniz, Karadeniz ve karasal iklim özellikleri görülmektedir. Aşağıdakilerden hangisi, ülkemizde farklı iklim tiplerinin görülmesinde daha çok etkili olmuştur?
- A) Akarsu ve göller
B) Yer şekilleri
C) Enlem dereceleri
D) Doğal bitki örtüsü
30. Aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'nin iklimi üzerinde etkili olduğu söylenemez?
- A) Boylam
B) Basınç alanları
C) Yükselti ve yer şekilleri
D) Enlem

KİTALAR ve OKYANUSLAR

1.

Yukarıdaki haritada dünya üzerindeki kıtalar ve okyanuslar görülmektedir.

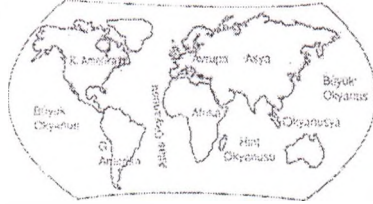
Buna göre Afrika kıtasının batısında yer alan okyanusun adı nedir?

- A) Hint Okyanusu B) Büyük Okyanus
C) Atlas Okyanusu D) Antarktika

2. Aşağıda verilenler;

- I. Karaların Kuzey Yarımkürede daha fazla yer kaplaması
II. Dünyanın kutuplardan basık küre şeklinde olması
III. Dünyanın eksenini etrafında dönmesi
IV. Dünyanın eksenini eğik olarak Güneş etrafında dönmesi
Kuzey Yarımküre’de kış yaşanırken Güney Yarımküre’de yaz yaşanmasının nedeni yukarıdakilerden hangisidir?
A) I B) II C) III D) IV

3.

Yukarıdaki haritada kıtaların yeryüzüne dağılışı gösterilmiştir.

Haritaya bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Eski dünya kıtalarının birbirine yakın olduğu
B) Yenedünya kıtalarının madence zengin olduğu
C) Asya'nın kıtaların en büyüğü olduğu
D) Amerika kıtasında çok çeşitli iklimlerin görüldüğü

4.

Başlangıç Meridyen'inin kestiği kıtalar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Avrupa — Afrika — Antarktika
B) Güney Amerika — Afrika — Asya
C) Güney Amerika — Afrika — Okyanusya
D) Asya — Afrika — Okyanusya

5. Kapladığı alan bakımından en fazla yer kaplayan kıta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afrika B) Kuzey Amerika
C) Asya D) Antarktika

6. Tom, John, Alex ve Malik, Murat'ın mektup arkadaşlarıdır. Aşağıdaki haritada, Murat'ın mektup arkadaşlarının yaşadığı yerler gösterilmiştir.

Buna göre, Murat'ın hangi kıtada mektup arkadaşı voktur?

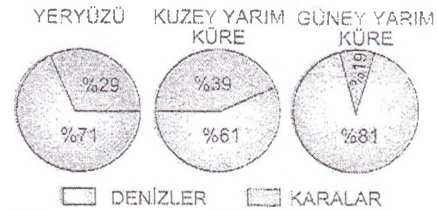
- A) Kuzey Amerika B) Afrika
C) Avrupa D) Asya

7. “Kuzey Yarım Küre genel olarak Güney Yarım Küre’den birkaç derece daha sıcaktır.”

Diyan bir coğrafyacı bu durumun nedenini Kuzey Yarım Küre'nin hangi özelliğiyle açıklayabilir?

- A) Nem miktarının fazla olmasıyla
B) Bitki örtüsünün çeşitli olmasıyla
C) Güneş ışınlarını dik açıyla almasıyla
D) Karaların daha geniş yer kaplamasıyla

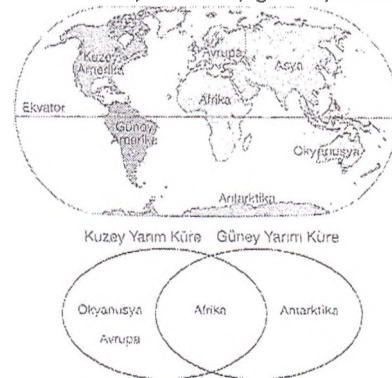
8. Aşağıdaki grafiklerde karaların ve denizlerin yeryüzündeki dağılışları gösterilmiştir.

Grafiklerde verilen bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kara ve denizlerin yeryüzüne dağılış oranlarının farklı olduğuna
B) Yeryüzünün yarısından fazlasının karalarla kaplı olduğuna
C) Kuzey Yarım Kürede karaların denizlerden daha az yer kapladığına
D) Güney Yarım Küre'deki karaların oranının, Kuzey Yarım Küre'deki karaların oranından az olduğuna

9. Sinan, Dünya haritasındaki kıtaların konumlarına bakarak kıtaların adlarını venn şemasına aşağıdaki şekilde yazmıştır.

Buna göre, venn şemasındaki yeri yanlış gösterilen kıta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa B) Afrika
C) Okyanusya D) Antarktika

10.

Asya	Yüz ölçümü en büyük kıtadır.
Hint Okyanusu	Yüz ölçümü en küçük okyanustur.
Afrika	Hem Kuzey Yarım Küre'de, hem de Güney Yarım Küre'de toprağı vardır.
?	Yüz ölçümü en küçük kıta olup, topraklarının tamamı Güney Yarım Küre'dedir.

Yukarıda verilen eşleştirme tablosundaki boş yer, aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) Avrupa
B) Kuzey Amerika
C) Okyanusya
D) Güney Amerika

11. Aşağıda verilenler;

- I. Asya Kıtası
II. Afrika Kıtası
III. Antarktika Kıtası
IV. Kuzey Amerika Kıtası

Yukarıda verilen kıtalardan hangilerinin tamamı kuzey yarım kürede bulunur?

- A) I. ve II.
B) I. ve III.
C) I. ve IV.
D) II. ve III.

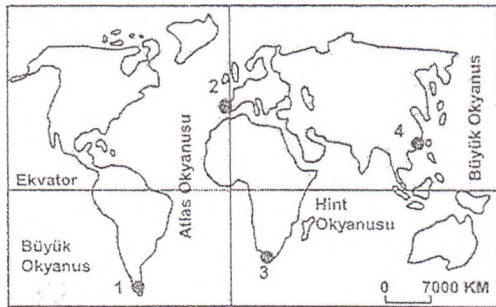
12.

Haritadaki bilgilere göre, aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Asya Kıtasının üç farklı okyanusa kıyısı vardır.
B) Hint Okyanusu Greenwich'in doğusunda yer almaktadır.
C) Okyanusya Kıtası Güney Yarım Kürede yer almaktadır.
D) Afrika ve Güney Amerika kıtalarının Atlas Okyanusu'na kıyıları vardır.

13. Merhaba ben Zeda, Ekvator'un kuzeyinde Büyük Okyanus'un kıyısında küçük bir sahil şehrinde yaşıyorum. Yaşadığım yer haritada kaç numaralı nokta ile gösterilmiştir? (2008 - SBS)

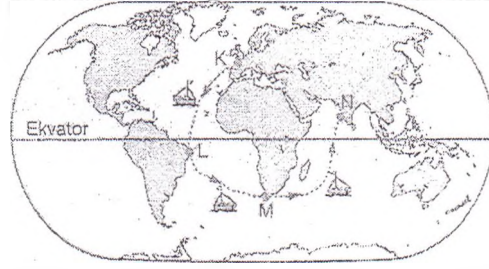

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

14. Amerika kıtası hangi iki okyanusun arasında yer almaktadır?

- A) Büyük Okyanus — Atlas Okyanusu
B) Atlas Okyanusu — Hint Okyanusu
C) Büyük Okyanus — Hint Okyanusu
D) İki tarafında da Büyük Okyanus yer almaktadır.

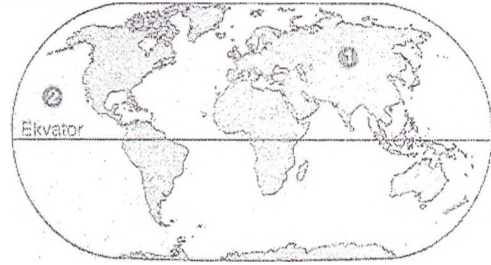
15. Aşağıdaki haritada, bir geminin yolculuk boyunca takip ettiği yollar gösterilmiştir. K limanından yola çıkan geminin yolculuğu, L ve M limanlarına uğradıktan sonra N limanında sona ermiştir.

Buna göre, geminin yolculuğu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Atlas ve Hint okyanuslarından geçmiştir.
B) Yolculuk, Okyanusya Kıtasında sona ermiştir.
C) Güney Amerika ve Afrika kıtalarına uğramıştır.
D) Yolculuk boyunca Büyük Okyanus'tan geçmemiştir.

16. Aşağıdaki haritada, bir kıta ve okyanus numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılan kıta ve okyanusun adları, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

I	II
A) Afrika Kıtası	Atlas Okyanusu
B) Asya Kıtası	Büyük Okyanus
C) Afrika Kıtası	Büyük Okyanus
D) Avrupa Kıtası	Hint Okyanusu

17.

Yukarıdaki dünya haritasında (III) numara ile gösterilmiş olan kıta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asya
B) Afrika
C) Avrupa
D) Güney Amerika

18.

Yukarıdaki dünya haritasında numaralandırılmış yerlerden hangisi Atlas Okyanusu'nu göstermektedir?

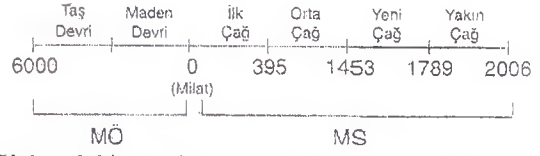
- A) I
B) II
C) III
D) IV

ANADOLU MEDENİYETLERİ 1

1. Tarih: İnsan topluluklarının yaşayışlarını, kültürlerini, birbirleriyle ilişkilerini, olayların nedenlerini ve sonuçlarını yer ve zaman göstererek inceleyen bir bilim dalıdır. Yukarıdaki tanıma göre, bir devletin tarihsel bakımdan araştırdığımızda aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi edinemeviz?
- A) Ülkenin coğrafi yapısı
B) Devlet örgütü ve yönetimi
C) Dini yaşayışları
D) Yazı, dil ve edebiyatları
2. Aşağıda verilenler;
I. Madenlerin işlenmeye başlanması
II. Yerleşik hayata geçilmesi
III. Ateşin bulunması
Tarih öncesi devirlere ait yukarıdaki olayların oluş sıralaması, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?
- A) I - II - III
B) III - II - I
C) I - III - II
D) II - I - III
3. Tarih bilimi, insan topluluklarının geçmişteki yaşayışlarını inceler. Tarihi olayların ne zaman, nerede ve nasıl gerçekleştiğini belgelerle ortaya koymaya ve sonuçlar çıkarmaya çalışır. 1999/OKS
Burada, tarih biliminin hangi özelliğine değinilmemiştir?
- A) Bulguları kanıtlarıyla sunması
B) Yaşanmış olayların incelenmesi
C) Her toplumda farklılık göstermesi
D) Olayları nedenleriyle açıklaması
4. Tarihçiler, tarih öncesini devirlere ayırarak incelerler. Yontma Taş Devri, Cilalı Taş Devri ve Maden Devri sınıflaması bunlardan biridir. Tarihçiler bu sınıflamayı, aşağıdakilerden hangisini temel alarak yapmışlardır? 2000 / OOS
- A) Kullanılan araç gerecin cinsini
B) Toplumdaki yönetim biçimlerini
C) İnsanlar arası ilişkilerin türünü
D) Yaşanılan bölgenin özelliklerini
5. İnsanlar Kabataş Devri'nde tüketici bir hayat sürmüşlerdir. Günlük hayatlarında ihtiyaçlarını giderirken nesnelere işlemeden doğal haliyle kullanmışlardır. Cilalı Taş Devri'nde ise üretici duruma geçerek, doğadaki maddeleri işleyip yeni ürünler elde etmişlerdir. Buna göre Tarih öncesi devirlerde; 2006 /OKS
- I. Taş ve kerpiçten evler yapılması
II. Avcılık ve toplayıcılıkla beslenilmesi
III. Bitki liflerinden giysiler yapılması
IV. Korunma ve sığınma için mağaraların kullanılması
Gelişmelerinden hangisi veya hangileri Cilalı Taş Devri'nin özelliklerini yansıtmaktadır?
- A) I - II
B) I - III
C) II - III
D) II - IV
6. Farklı bölgelerde yaşayan insan toplulukları, aynı zaman diliminde aynı gelişmeyi gösterememişlerdir. Örneğin, bir kısmı Yontma Taş Devri'nde iken diğerleri tarım, ticaret; hatta ilkel de olsa sanayi ile uğraşmışlardır. Buna göre, aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunan topluluklardan hangisinin, üretim aşamasına dahi geçemediği söylenebilir?
- B) Dokumacılık yapan topluluk
C) Hayvancılıkla uğraşan topluluk
D) Su kanalları açan topluluk
E) Avcılık ve toplayıcılıkla uğraşan topluluk

7.

Yukarıdaki şemada yer alan bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yeni Çağ, günümüze en yakın çağdır.
B) Milattan önceki Çağlar ile sonraki Çağların devam edici süreci birbirine eşit değildir.
C) Taş Devri ile günümüz arasındaki zaman farkı, rakamlar toplanarak bulunur.
D) Günümüz ile milattan sonraki herhangi bir dönem arasında geçen süre, rakamlar toplanarak bulunur.
8. Aşağıda verilenler;
- Eski Mısırlılar ilk takvimi bulmuş, Roma devlet adamı Sezar ve Papa XIII. Gregor zamanında bu takvim geliştirilerek bugün kullandığımız Miladi takvim oluşturulmuştur.
➤ Fenikeliler ilk alfabeği bulmuş, Yunanlılar ve Romalılar bu alfabeği geliştirerek bugün kullandığımız Latin alfabetesini oluşturmuşlardır.
- Bu bilgiye göre, takvim ve alfabenin geliştirilmesinde, aşağıdakilerden hangisinin önemli rolü olduğu söylenebilir?
- A) Savaşlar sırasındaki kültür alışverişinin
B) Din ve devlet adamlarının yardımının
C) Değişik kişi ve toplumların katkılarının
D) Yeni buluşlara devletçe ödül verilmesinin
9. Kültürel sentez, pek çok kültür ve uygarlığın katkıları ile ortaya çıkan durumlara denir. Aşağıdaki olgulardan hangisi, kültürel senteze bir örnektir?
- A) Miladi takvim
B) Mısır hiyeroglifi
C) Sümer çivi yazısı
D) Orhun Yazıtları
10. Cilalı Taş Devri'nde;
- Topraklar tarıma açılmaya başlanmıştır.
➤ Yerleşik hayata geçilmiştir.
➤ Bitki liflerinden dokumalar yapılmıştır.
- Yukarıda verilen bilgiye dayalı olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A) İş bölümü başlamıştır.
B) Köy yerleşimi başlamıştır.
C) Devlet anlayışı doğmuştur.
D) Sanayileşme başlamıştır.
11. Aşağıdakilerden hangisi, ilk yerleşmeler ile günümüz yerleşmelerinde halen etkili olduğu söylenebilir?
- A) Sanayi bölgeleri
B) Ticaret
C) Maden yatakları
D) Turizm bölgeleri
12. Eski bir uygarlık merkezinde yapılan kazılarda; madeni ev eşyaları, kilden yapılmış tabletler, tarım aletleri ve duvar resimleri bulunmuştur. Aşağıdakilerden hangisi bu uygarlığın ileri bir seviyede olduğunu ifade eder?
- A) Kilden yapılmış tabletler
B) Madeni ev eşyaları
C) Duvar resimleri
D) Tarım aletleri
13. Mezopotamya'daki bir yerleşme yerinde yapılan kazılarda; en alt kattan en üste doğru sırasıyla taş, bakır, tunç ve demirden yapılmış silah, alet ve tarımsal araçlara rastlanmıştır. Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında, bu yerleşim yeri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A) Uygarlaşmaları tarihsel gelişmeye uygundur.
B) İlk araçlarını taştan yapmışlardır.
C) Yerleşik hayat yaşamışlardır.
D) Ateşi henüz kullanmamışlardır.

14. Biz Hitit asilleri Pankuş Meclisi'nin üyeleriiz. Yönetim işlerinde krala yardımcı olan Meclisimiz gerektiğinde kralı yargılayabilir.
Asilin sözlerine bakarak Hititlerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?
A) Krallar halk tarafından seçilmiştir.
B) Pankuş Meclisi'nin yargılama yetkisi vardır.
C) Halkın yönetimde temsilinde eşitlik ilkesi dikkate alınmamıştır.
D) Krallar Pankuş Meclisi'ne karşı sorumludur.
15. Hititler, Asya Hun Devletinden yüzlerce yıl önce yaşadıkları halde, Hititlere ait bilgilerimiz, Hunlara ait olanlardan daha çok ve kesindir.
Bunun en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Hunların göçebe yaşmaları
B) Hititlerin yazıyı daha erken kullanmaları ve yıllıklar (anal) hazırlamaları
C) Hititlerin yerleşik hayat sürmesi
D) Hitit Devleti'nin Anadolu'da kurulmuş olması
16. Aşağıdaki medeniyet – başkent eşleştirmelerinden hangisi vanlıştır?
A) Frigyalılar – Gordion
B) Urartular – Tuşpa
C) Hititler – Çatalhöyük
D) Lidyalılar – Sard
17. İyonyalılar'da ilk kez güneş tutulması hesaplanmış ve dünyanın yuvarlak olduğu ileri sürülmüştür.
Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?
A) Ticaret gelişmiştir.
B) Yerleşik hayata geçilmiştir
C) Kanunlar yazılı hale getirilmiştir.
D) Bilimsel çalışmalar yapılmıştır.
18. Hititler, kendi tanrılarında başka Anadolu'da yaşayan topluluklar ile ele geçirdikleri yerlerin tanrılarında da ibadet etmişlerdir. Bundan dolayı da Anadolu'ya "Bin Tanrı İli" denmiştir.
Hititlerin bu davranışı, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?
A) Pankuş meclisinin alacağı kararlarda
B) Hitit kralının başrahip olarak görev yapmasında
C) Hititlerin yerli toplumlarla kaynaşmalarında
D) Hitit aile hukukunun düzenlenmesinde
19. Asurlular;
➤ Kayseri-Kültepe'de ticari koloniler kurmuşlardır.
➤ Yaptıkları ticari senetlerle Anadolu'ya yazının gelmesini sağlamışlardır.
Buna göre, Anadolu'nun tarih çağlarına girmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?
A) Ticari ilişkiler
B) Tarımsal etkinlikler
C) Göçler
D) Savaşlar
20. İlk Çağ'da İyonya'da canlı bir bilim ve kültür yaşamının oluşmasında;
I. Toprakların verimli olması
II. Özgür tartışma ortamının bulunması
III. Devletin güçlü bir orduya dayanması
IV. Ön Asya'dan gelen ticaret yollarının sonunda yer alması
Durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenemez?
A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I - IV
D) II - III - IV
21. Anadolu'da siyasi birlik kuran ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?
A) Frigler
B) Lidyalılar
C) Hititler
D) İyonyalılar
22. Lidyalılar Batı (Sard) ile Doğu (Ninova) arasında Kral Yolu'nu inşa etmişler ve bu yolu geliştirmek için de büyük bir çaba sarf etmişlerdir.
Buna göre, Lidyalıların Kral Yolu'nu geliştirme amaçları aşağıdakilerden hangisidir?
A) Gelecek saldırılara karşı önlem almak
B) Uzak köylere ulaşımı kolaylaştırmak
C) Ülkelerini bayındırlaştırmak
D) Doğu-Batı ticaretini geliştirmek
23. Ben bir Hitit savaşçısıyım. Suriye'ye egemen olmak için Mısırlılar ile savaştık.
Hitit savaşçısının sözlerine dayanarak Hititler ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?
A) Orduda onlu sistemi kullanmışlardır.
B) Genişleme politikası izlemişlerdir.
C) Ana yurtları Mezopotamya'dır.
D) Tarih yazıcılığını başlatmışlardır
24. Aşağıda verilenler;
➤ İyonyalılar on iki şehir devleti kurmuşlardır.
➤ İyon şehir devletleri birbirine bağlı olmadan yönetilmişlerdir.
➤ Pers saldırıları karşısında tiran denilen ortak bir yönetici seçmek zorunda kalmışlardır.
Buna göre, İyon şehir devletlerinin siyasi bütünlük sağlayamamalarının ve merkezi bir devlet haline gelemeyişlerinin en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ege kıyılarının saldırıya açık bulunması
B) Komşu devletlerin çok güçlü olması
C) Bağımsızlıklarına düşkün olmaları
D) Çok tanrılı dine inanmaları
25. Çatalhöyük, Anadolu'da ilk yerleşim olan yerlerden bir tanesidir. Konya'nın Çumra ilçesi sınırları içerisinde olan Çatalhöyük, Çarşamba ırmağının kıyısı boyunca yer yer sazlıklar olmasına rağmen yerleşmeye uygundu. Çünkü ev yapmak için kil ve kireç, tarım yapmak için verimli toprağa ve suya, avlanmak için zengin yaban hayatına ihtiyaç duyulacağından seçtikleri alan ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikteydi.
Yukarıdaki açıklamaya göre, Çatalhöyük'e yapılan yerleşmelerden aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?
A) Tarıma uygun toprak
B) Sulama
C) Doğal kaynaklar
D) Ulaşım şartları
26. İlk çağda, özellikle aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle tüketici toplumundan, üretici topluma geçildiği söylenemez?
A) Ziraatın başlamasıyla
B) Yabani hayvanların avlanmasıyla
C) Madenlerin işlenmesiyle
D) Göl ve akarsularda balıkların avlanmasıyla
27. Hitit ordusunun büyük bir kısmı yaya askerlerden oluşuyordu. Bunun yanı sıra savaş arabaları kullanan askerler de bulunuyordu. Ayrıca Hitit asilleri kendilerine verilen toprakların gelirinin bir kısmıyla asker beslemek ve savaşa katılmak zorundaydılar. İhtiyaç olduğu zaman Hitit ordusuna ücretli askerlerde alınıyordu.
Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
A) Asker yetiştirmede toprak sisteminden faydalanmışlardır.
B) Ordu; yaya ve atlı gruplara ayrılmıştır.
C) Hitit ordusunda paralı askerler de görev yapmıştır.
D) Savaşların tamamında arabalar kullanılmıştır.
28. Anadolu'da ilk uygarlıklardan Urartuların en fazla geliştiği ekonomik faaliyet aşağıdakilerden hangisidir?
A) Madencilik
B) Hayvancılık
C) Tarım
D) Ticaret

ANADOLU MEDENİYETLERİ 2

1. Aşağıda verilenler;

- Dünya'da parayı ilk kez Lidyalılar kullanmışlardır. A
- Frigyalılar, sabankıran kişiye ağır cezalar vermişlerdir.
- Hititler miras hakkını yasayla düzenlemişlerdir.
- Urartular, maden işlemeciliğinde ileri gitmişlerdir.

Bu bilgilere göre, hangi devlette ticaretin daha çok gelişmiş olduğu söylenebilir? (2001 /OKS)

- A) Lidyalılar B) Frigyalılar
C) Urartular D) Hititler

2.

Tarihçiler zamanı 100 yıllık dilimlere ayırmış ve bu dilimlerin her birine asır veya yüzyıl demişlerdir. Bu tanım doğrultusunda yukarıdaki çizelgeye bakarak aşağıdakilerden hangisi söyleyemeyiz?

- A) MS 75 yılı, MÖ 75 yılına göre günümüze daha yakındır.
B) MÖ 45 yılı ile MS 15 yılı arasında geçen süre toplam 60 yıldır.
C) MÖ 15 yılında doğan biri 40 yıl sonra MS 25 yılında olur.
D) MÖ 35 yılında doğan biri MÖ 55 yılında doğan birinden daha yaşlıdır.

3. Anadolu ve Mezopotamya tarih çağlarını yaşarken, Yunanistan ve Avrupa henüz Cilalı Taş Devri'ni yaşıyordu.

Böyle diyen bir tarihçinin, bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini kastettiği söylenebilir?

- A) Avrupa'da devamlı savaşların çıktığını
B) İnsanların tarih çağlarına farklı zamanlarda girdiğini
C) İklim yüzünden Yunanistan ve Avrupa'nın gelişemediğini
D) Tarihi devirlerde, kültürlerin etkileşimin yoğun olduğunu

4. M.Ö 2000 – 1200 yılları arasında Anadolu'da yaşayan Hititler, kral tarafından yönetilirdi. Aynı zamanda kral, başkomutan, baş yargıç ve inandıkları tanrının yeryüzündeki temsilcisiydi. Hiyeroglif ve resimli yazı kullanmışlar fakat halkın çoğu okur – yazar değildi. Savaşlarda savaş arabaları kullanmışlar, yıllıklarını çivi yazısı ile tabletlere yazmışlardır ve tarım en önemli geçim kaynakları olmuştur.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hititler farklı tip yazı kullanmışlardır
B) Halk, dini inançlarına sıkıca bağlıdır
C) Kadınlara yönetimde söz hakkı tanınmıştır
D) Yerleşik hayat yaşamışlardır

5. Anadolu'da yaşamış ilk uygarlıkların yerleştikleri bölgeler incelendiğinde,

- Göç yolları üzerinde devlet kurdukları,
- Kuruldukları yerlerin coğrafi ve kültürel yapısından etkilendikleri görülür.

Bu bilgilere göre, Anadolu uygarlıkları hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yerleştikleri bölgede yaşayan topluluklarla etkileşim yaşadıkları
B) Yerleşecekleri bölgelerin coğrafi özelliklerini dikkate aldıkları
C) Göç bölgelerine yakın bölgelere yerleştikleri
D) Baskıcı yönetim anlayışını benimsedikleri

6. Asurlular Anadolu'da kurulmadıkları halde, Anadolu'da yapılan kazılarda Asurlularla ilgili yazıların olması, aşağıdaki seçeneklerden hangisini doğrular?

- A) Asurluların, Anadolu medeniyetleri ile ticaret yaptığı
B) Anadolu medeniyetlerinin Asurlulardan etkilendiğini
C) Asurluların, Anadolu'yu istila ettiği
D) Asurluların gelenek ve göreneklerine aşırı bağlı olduğu

7. Anadolu'ya ilk yerleşen pek çok medeniyet, komşu devletlerle savaşmak zorunda kalmıştır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Komşu devletlerin yerleşim için uygun olan bu toprakları ele geçirmek istemesi
B) Anadolu'da ki ilk devletlerin savaşçı olmaları
C) İlk çağlarda çok savaş yapılması
D) Komşu devletlerin ordularının güçlü olması

8. İlk Çağda Anadolu'da kurulan uygarlıkların büyük bir çoğunluğu vadi ve akarsu kenarlarında kurulmuştur.

Bunun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savunmanın daha kolay yapılması
B) Nehir taşımacılığından yararlanılmak istenmesi
C) Hayvancılık için önem oluşturması
D) Tarımsal faaliyetlere elverişli olması

9. Tarih devirleri yazı ile başlar. Yazının bulunmasından önceki dönemlere tarih öncesi devirler adı verilir. Buna göre, tarih öncesi devirleri araştıran bir tarihçiden aşağıdakilerden hangisini bulması beklenemez?

- A) Bakır paralar
B) Demirden baltalar
C) Deriden süs eşyaları
D) Üzeri boyanmış, resmedilmiş Çanak ve Çömlekler

10. Aşağıda verilenler;

- Lidyalılar, parayı icat etmişlerdir.
- Urartular, ölümlerini günlük eşyalarıyla birlikte gömmüşlerdir.
- İyonyalılar, ticaret kolonileri kurmuşlardır.
- Hititler, miras hakkını yasayla düzenlemişlerdir.

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıda verilen hangi uygarlıkta Ahiret inancı olduğu söylenebilir?

- A) İyonyalılar B) Hititler
C) Lidyalılar D) Urartular

11. Tarihte parayı ilk kullanan uygarlığın Lidyalılar olması, aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) İcatlara önem verdiklerini
B) Önemli düşünür ve bilim adamlarına sahip olduklarını
C) Ticarete önem verdiklerini
D) Maden işlemeciliğine önem verdiklerini

12. Frigyalıların saban kırana ve öküz öldürüne ölüm cezası vermelerinin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Merkezi otoriteyi güçlendirmeyi
B) Tarımı ve üretimi korumayı
C) Devlet gelirlerini artırmayı
D) Yoksullara yardımcı olmayı

13. Aşağıda verilenler;

- Lidyalılar, İyonyalılar ve Fenikeliler

Yukarıda belirtilen devletlerin ortak özelliği, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Merkezîyetçi yönetime önem vermeleri
B) Denizcilikte gelişmiş olmaları
C) Ticarete ileri gitmeleri
D) Askerlik tekniğinde ileri olmaları

14. Hititlerde; kişilere karşı işlenen suçlara hafif, devlete karşı işlenen suçlara çok ağır cezalar uygulanırdı. Türklerde; hırsızlık yapana on gün hapis, devlete karşı işlenen suçlara ise ölüm cezası verilmiştir.

Her iki uygarlıkta da devlete karşı işlenen suçlarda ağır cezalar uygulanmasının amacı, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Devleti dini kurullarla yönetmek
B) Devletin birliğini korumak
C) Kişi haklarını güvenceye almak
D) Devleti yönetenlerin haklarını korumak

15. Aşağıda verilenler;
 > İlk yazılı barış antlaşmasını yapmışlardır.
 > Kendilerine ait hiyeroglif yazıyı kullanmışlardır.
 > Aile hukukuna önem vermişlerdir.
 Yukarıdaki özelliklere sahip uygarlık, aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Asurlular B) Hititler
 C) Sümerliler D) Urartular
16. Aşağıda verilenler;
 I. Tarihteki ilk yazılı antlaşma Mısırlılar ile Hititler arasında yapılan Kadeş antlaşmasıdır.
 II. Urartulara ait tarihi kalıntıların çoğu, tunç iğneler, tunç kazanlar, bakır ve altından yapılmış eşyalardır
 III. Frigyalılar, tarıma ve hayvancılığa büyük önem vermişler, sapan kırınlara şiddetli cezalar uygulamışlardır.
 IV. Lidyalılar, ilk kral yolunu yaparak Anadolu'da ticareti canlandırmışlardır.
 Yukarıdaki açıklamalar ile aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?
 A) Anadolu uygarlıkları tarımla uğraşmışlardır
 B) Frigyalıların en önemli geçim kaynağı hayvancılıktır
 C) Urartular maden işlemeciliğinde ilerlemişlerdir
 D) Anadolu'nun bulunduğu konum itibarıyla ticaret yoğun bir şekilde yapılmaktadır
17. MÖ 209 tarihi ile ilgili olarak
 I. Yazının icadından öncedir
 II. MÖ 3 yüzyıldadır
 III. İlk çağdadır
 Bilgilerinden hangisi söylenemez?
 A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) Yalnız III D) I ve III
18. Uygarlıkların gelişiminde bölgenin coğrafi şartlar etkilidir. Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilemez?
 A) Urartuların kaya işçiliğinde ileri gitmesi
 B) İyonların deniz ticaretiyle uğraşmaları
 C) Lidyalıların ordularını paralı askerlerden oluşturmaları
 D) Friglerin tarıma önem vermesi
19. İlk Çağ'da Anadolu'da yaşamış olan uygarlıklardan Hititlerde çok tanrılı bir inanış vardı. Hititler ele geçirdikleri şehirlerin tanrılarını da kutsal saymışlardı. Bu nedenle Hititler döneminde Anadolu'ya "Bin Tanrı ili" adı verilmiştir. Anadolu medeniyetlerinden İonyalılar, Fenikelilerin bulunduğu alfabeyi kullanmışlardır. Anadolu medeniyetlerinden Hititler, Mezopotamyalılardan öğrendikleri çivi yazısını kullanmışlardır. Bu bilgilere bakarak Hititler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
 A) Dini konularda hoşgörülü oldukları
 B) Savaş yapmaktan kaçındıkları
 C) Öldükten sonra yaşamın devam ettiğine inandıkları
 D) Demokratik bir yönetim kurdukları
20. Lidyalılar Sard'dan İran'daki Sus'a kadar uzanan Kral yolunu yapmış, madeni parayı bulmuşlardır. Bu durum Lidyalıların aşağıdakilerden hangisine önem verdiklerini gösterir?
 A) Madenlerin işlenmesine B) Tarıma
 C) Askeri açıdan güçlü olmaya D) Ticarete
21. Hitit kralları, öldükten sonra Tanrılara hesap vereceklerine inandıklarından dünyada iken yaptıkları işleri anlatan "Anal" adı verilen yıllıklar oluşturmuşlardır. Hititlerdeki bu uygulamanın aşağıdaki bilim dallarından hangisinin gelişiminde etkili olduğu söylenebilir?
 A) Coğrafya B) Felsefe
 C) Tarih D) Astronomi
22. Anadolu'da araştırma yapan bir arkeolog grubu, yaptıkları kazılarda; Hititlere ait yülüklerle, Urartulara ait mezar ve kalelere; Frigyalılara ait tarım aletlerine rastlamışlardır. Buna göre Anadolu ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
 A) Paranın kullanıldığına
 B) Tarımsal faaliyetlerin olduğuna
 C) Yazının kullanıldığına
 D) İnşaat yaptıklarına
23. Urartular, Mısırlılar ve Orta Asya Türkleri, ölen kişileri sevdiği kıymetli eşyaları ile birlikte gömmüşlerdir. Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, bu toplulukların ortak özelliklerinden biri olduğu söylenebilir?
 A) Birbirlerini dinsel bakımdan etkilemeleri
 B) Öldükten sonraki hayata inanmaları
 C) Kıymetli maden işlemeciliğinde ileri gitmeleri
 D) Mezar kültürünün gelişmiş olması
24. Lidyalılar, Efes'ten başlayarak, Mezopotamya'da ki Ninova'ya kadar uzanan ticaret yolunu yapmışlardır. Bu sayede doğu - batı ticaretini de geliştirmişlerdir. Bu bilgilere göre Lidyalıların daha çok hangi alanda geliştiğini söyleyebiliriz?
 A) Ekonomi B) Siyaset
 C) Din D) Sanat
25. Müzikle uğraşan Anadolu medeniyeti aşağıdakilerden hangisidir?
 A) Hititler B) Urartular
 C) Lidyalılar D) Frigler
26. Hititlerde kral başrahip, baş yargıç, başkomutan gibi yetkilere sahipti. Bu durumda Hitit kralının aşağıdaki görevlerden hangisini yerine getirmesi beklenemez?
 A) Pankuş meclisine başkanlık etmesi
 B) Ordunun başında savaşa gitmesi
 C) Kendisi yokken yerine Ana Kraliçe'nin bakması
 D) Büyük davalara bakması
27. Aşağıda verilenler;
 > Hititlerde Pankuş Meclisi, kralın alacağı kararlarda etkili olmuştur.
 > Orta Asya Türk devletlerinde Kurultay, hükümdarın danışma kurulu gibi çalışmıştır.
 Yukarıdaki bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?
 A) Hitit kralları ve Türk hükümdarları, diğer devletlerin baskısından çekinmişlerdir.
 B) Pankuş ve Kurultay kararları kesindir.
 C) Hükümdarlar, meclis kararlarının dışına çıkamazlardı.
 D) Hititlerde ve Orta Asya Türk devletlerinde katı bir monarşi uygulanmamıştır.
28. Aşağıda verilenler;
 I. Tapates adıyla bilinen halı ve kilimler
 II. Silindirik şeklindeki damga ve mühürler
 III. Hiyeroglif yazı
 IV. Altın ve gümüş para
 Frigyalılar, Anadolu uygarlığına yukarıdakilerden hangisini veya hangilerini kazandırmışlardır?
 A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) I - III D) II - III - IV
29. Aşağıda yer alan Anadolu uygarlıklarından, hangisinin bulunduğu coğrafi bölge göz önüne alındığında ekonomilerinde tarımdan çok hayvancılığa önem vermeleri gerektiği söylenebilir?
 A) İyonlar B) Urartular
 C) Frigler D) Lidyalılar